

**Kanton Sarajevo
Ministarstvo za odgoj i
obrazovanje**

KATALOG

dobrih praksi

Sarajevo, septembar 2021. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	3
PREDŠKOLSKI ODGOJ	
Amela Hadžić – „Kako biljke rastu“	5
Elma Šejtanić i Aida Ahmetović – „Biljka u čaši“; „Sunce i Kiša“	10
OSNOVNA ŠKOLA	
Mirela Avdibegović – Matematika	17
Nada Sokolović - Matematika	22
Denisa Karahasan - Društvo	27
Semira Fočo – Engleski jezik	35
Ivana Jurišin – Hrvatski jezik	43
SREDNJA ŠKOLA	
Adna Pandžo – Engleski jezik.....	56
Senida Čeljo – Engleski jezik	59
Semir Salihović – Islamska vjeronauka	66
Merima Pašalić – Psihologija	75
Amila Huseinbašić – Bosanski jezik i književnost	78

UVODNA RIJEČ

Poštovani odgajatelji, poštovani nastavnici,

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u saradnji sa UNICEF-om, je realizovalo projekat „Stručno usavršavanje i osposobljavanje nastavnika i menadžmenta škola putem webinara za proces planiranja online ili kombinovanog oblika podučavanja kroz odabir najprimjerenijih strategija i metoda učenja i podučavanja uz primjenu digitalnih alata i platformi.“

Glavni cilj projekta je bio pružiti kontinuiranu stručnu podršku nastavnicima i stručnim saradnicima u obrazovnim ustanovama u realizaciji online i kombinovane nastave.

U okviru navedenog projekta, nastao je i ovaj digitalni katalog primjera dobrih online praksi koju su naši odgajatelji u predškolskim ustanovama i nastavnici u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo realizovali u prethodnom periodu uz veliki trud i zalaganje da rad i nastava budu što kvalitetniji uprkos svim problemima sa kojima su se susretali.

Glavni cilj digitalnog kataloga primjera najboljih online praksi jeste da se pokaže kvalitet koji su naši odgajatelji i nastavnici, bez obzira na veliki izazov u kojem su se našli, postigli u odgojno-obrazovnom procesu.

Savremeni odgojno-obrazovni proces, posebno u vremenu vanrednih okolnosti, u kakvim smo bili, zahtijeva posebnu motivaciju, profesionalnost, odgovornost, kreativnost i inovativnost što su naši nastavnici i pokazali ovim praksama.

Čestitamo svim odgajateljima, nastavnicima i stručnim saradnicima koji su dostavili svoje primjere dobre prakse i koji su na ovaj način željeli da podijele svoja iskustva i znanje sa jednim zajedničkim ciljem, a to je unapređenje odgojno-obrazovnog procesa.

Nadamo se da je ovo samo početak poticanja na dijeljenje praksi koje su imale najviše uspjeha u učionicama i koje su pokazale najveći stepen kreativnosti, inovativnosti i primjenljivosti u razredu.

MINISTRICA

Naida Hota-Muminović, sr.

PREDŠKOLSKI
ODGOJ

Amela Hadžić – „Kako biljke rastu“

Ime i prezime odgajatelja/ce:	Amela Hadžić
Predškolska ustanova:	JU „Djeca Sarajeva“, vrtić „Šareni voz“
Odgojna grupa:	Mješovita od 3 godine do polaska u školu
Oblast:	Svijet oko nas
Naziv prakse:	„Kako rastu biljke“
Trajanje aktivnosti:	2 školska časa (30 min)
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> - Računar - Mobilni aparat - Pozornica - Plošne lutke - Tegla, zemlja, grah, vata, voda - Selotep ljepilo
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatizacije, razgovora, praktičnih radnji, eksperimentisanja.

CILJ:	<ul style="list-style-type: none"> • Otkrivanje prirode, njenih zakonitosti, međusobnih ovisnosti i razumijevanje procesa rasta biljaka. • Razvijanje svijesti o važnosti žive i nežive prirode za sva živa bića, kao i razvoj ekološke svijesti. • Izgraditi kod djece pozitivan stav i odnos prema prirodnoj sredini, odgovornost kroz brigu o posijanim biljkama, kao i pozitivan stav prema životinjskim vrstama koje su bitan faktor u životnoj zajednici povrtnjaka (kišne gliste). • Podsticati radoznalost i istraživački duh.
ISHODI UČENJA:	<p>Dijete će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje, radoznalost i interes za sticanje novog znanja sa utvrđenim ciljem učenja, • stiče direktna iskustva o sadnji biljaka, da biljkama treba određeni prostor da bi se razvile, da im treba voda da bi mogle da rastu, • prepoznaju uzročno posljedične veze i odnose (uvidjet će da biljke ne mogu živjeti bez vode), • razlikuju dijelove biljke, • uvide da i biljke piju vodu pomoću korijena i donjih dijelova, • uvide razliku između biljaka koje su zalivane i njegovane i onih koje nisu imale odgovarajuće uslove za rast i razvoj (vodu i sunčevu svjetlost).

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>U uvodnom dijelu pozdravljam djecu i govorim da smo im pripremili predstavu. Snimak predstave će pogledati na linku koji sam podijelila.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 35 minuta</p>	<p>U glavnom dijelu slijedi predstava „Putovanje jedne sjemenke“, sa plošnim lutkama iza pozornice koja predstavlja zemlju sa korijenjem, glistom i dr. Predstava je snimljena u kući, samostalno izrađenim sredstvima, pomoću mobilne aplikacije Filmmaker.</p> <p>Nakon predstave i kratkog osvrta, u kojem se obraćam djeci pitanjima „Šta mislite zašto...“, na koja zatim djeca odgovaraju.</p> <p>Sada im govorim šta ćemo dalje raditi. Uzimam teglu u koju stavljam vatu ili salvete koje zatim nakvasim vodom i unutra stavljam zrno graha. Drugo zrno stavljam u kesu u koju sam također stavila vatu i navlažila.</p> <p>Opet se obraćam djeci pitanjem „Gdje da sada stavim ovu teglu i kesu?“ Da li negdje na tamno mjesto ili..., a ne sada sam se sjetila, biljke trebaju svjetlost pa ću teglu staviti na prozor, a kesu mogu zalijepiti selotepom za staklo.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Završni dio: djeci dajem zadatak da nakon što kod kuće posade svoj grah, da svaki dan crtaju šta se dešava sa njihovim grahom i da crteže čuvaju, te ih ponesu u vrtić kada se završi ova situacija. Djeca mogu slati i fotografije, svojih biljaka, a i svojih crteža.</p> <p>Pozdravljam se sa djecom.</p>

Sugestije i preporuke za realizaciju odgojno-obrazovne prakse:	Djeca posjeduju prirodnu radoznalost da upoznaju, istražuju i razumiju svoje okruženje. Nastojali smo osmisliti zanimljive aktivnosti, kroz koje će djeca zadovoljiti svoju radoznalost, razvijati vještine, eksperimentisati, mjeriti, upoređivati, zaključivati i iznalaziti rješenja za konkretne probleme. Svi smo vezani za naše domove, te su aktivnosti prilagođene kućnom ambijentu i sredstvima koja svi imaju kod kuće.
--	---

LINKOVI I MATERIJALI:	Navedi korištene linkove za realizaciju nastavne prakse
	– Link 1 - https://youtu.be/d2ZTOk7L1Ok

IZVORI:	Navedi korištene linkove i literaturu
	<ul style="list-style-type: none"> • Otkrivati prirodu sa djecom. Karin B., Silvia L. i Traude F., Ulmer, 2000.; • „Sjemenka“ Barbel Haas, Gt Izdavačka kuća, 2005.; • Vidjeti, diviti se, znati - Biljke, David Burnie, Gestenberg, 2005.; • Baštovanstvo sa Globijem- Praktična uputstva –Katja A. 2005. Cirihi; • https://naturdetektive.bfn.de/

PRILOZI:

Slike/sheme/priručnici i sl.

Prilog 01_ Slike djece sa biljkama

Emirov grah

Farah i njen grah

Merjemin grah

Benjaminov grah

Prilog 02_ Priča

Putovanje jedne sjemenke

Duboko u zemlji, u tami, sakrivena leži jedna malena sjemenka.

Sjemenka: „Baš je tiho, a i hladno je. Brrrr....smrznut ću se!“

Sunce: „Ne brini malena Sjemenkice! Ja ću te ugrijati! Moja snaga raste kako se bliži proljeće!“

Sunce je zagolicalo malenu sjemenku. Zemlja je počela polako da se budi.

Sjemenka: „ Osjećam tu toplinu. Ops!!!Nešto se dešava! Pa ja rastem! „

„Sada sam i malo žedna.“

Baš u tom trenutku nailazi kišni oblak.

Oblak: „ Stiže vaš proljetni sokić. Izvolite! Izvolite! Ima ga dovoljno za sve! “

Sjemenka: „Hvala, hvala! A sada pravac na površinu zemlje! Želim da izrastem i upoznam sve biljke i životinje!“

Na svom putu susreće kišnu glistu.

Kišna glista: „Dobro jutro malena! Još malo pa ću počistiti sve kanale, da možeš sa lakoćom da se probiješ između kamenčića. Čitavu zimu smo odmarali, pa se nakupilo dosta posla. Sada je lijepo toplo, a mi smo kišne gliste odmorne i pune snage!“

Zelena je stabljika rasla i rasla i probijala se kroz zemlju sve do površine. Još uvijek joj godi sigurnost koju joj zemlja pruža.

Konačno je provirila!

Vjetar: „ La la la lalaaaa....kako je život lijep...!“ (zvižduće)

Sjemenka: „Evo me na cilju! Moje korijenje je dovoljno ojačalo da mogu uspravno stajati!“

Okreće se oko sebe, nošena vjetrom. Sretno gleda i vidi da nije sama. Tu su i druge biljke: cvijet, drveće, trava, voće, povrće.... A.H.

Elma Šejtanić i Aida Ahmetović – „Biljka u čaši“; „Sunce i Kiša“

Ime i prezime odgajatelja/ce:	Elma Šejtanić i Aida Ahmetović
Predškolska ustanova:	JU „Djeca Sarajeva“, Vrtić „Mašnica“
Odgojna grupa:	Odgojna grupa u 6. godini
Oblast:	Svijet oko nas
Naziv prakse:	Video aktivnosti, „Biljka u čaši“ i „Sunce i kiša“
Trajanje aktivnosti:	Mjesec april, projekat: „Kako biljke rastu“
Potrebni materijali:	Kamera, laptop, plakat, papir, olovka, sjemenke neke biljke, čaša, voda, zemlja
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	Metode : - pričanja - demonstracije - ilustracije - praktičnih i istraživačkih radova

CILJ:	Potaknuti djecu da kroz praktično-radne i druge aktivnosti uoče koji su to faktori neophodni za rast i razvoj biljaka, i na taj način stiču vještine, znanja i iskustva o svijetu koji ih okružuje.
ISHODI UČENJA:	<ul style="list-style-type: none"> • Olakšati djeci trenutno stanje i život u izolaciji. • Potaknuti dječiju želju i interes za aktivnim uključivanjem u nastavak planiranih sadržaja iako u različitim okolnostima (vrtić –kuća). • Poslati poruke podrške i zajedništva. <p>Djeca će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uoče neophodne faktore koji su potrebni za rast i razvoj biljke; • da samostalno izvode jednostavne eksperimente i donose zaključke.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Pojašnjavamo djeci da neke priče i sami možemo kreirati i da su te priče jedinstvene, samo naše. Takvu jednu priču ćemo danas zajedno napraviti. Potreban nam je papir i olovka. Zamolićemo djecu da budu pažljivi slušaoci i da crtaju ono što od njih priča traži.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 35 minuta</p>	<p>Odgajatelj počinje priču sa: Bila jednom jedna prazna čaša i upućuje djecu da svi crtaju praznu čašu (odgajatelj takođe crta). Priča govori o faktorima potrebnim za rast i razvoj biljke koje će djeca postepeno dodavati (priča prikazana u videu u prilogu). Na kraju će cvijet biti zadovoljan, te mu djeca crtaju osmijeh na lice. Kratko ponavljanje šta je bilo prvo, šta drugo, šta zadnje..</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Posaditi kod kuće u malu teglu ili žardinjeru ili pokraj neke, već postojeće biljke u sobi, nekoliko sjemenki bilo koje vrste (grah, kukuruz, cvijeće), paziti biljku, njegovati i pratiti njen rast i razvoj. (Demonstracija postupka sadnje - šta ide prvo, šta zadnje. Postavljanje posađene biljke (u teglici) na prozor. Uputiti djecu da mogu grafički predstavljati rast svoje biljke i dodavati određeni likovni sadržaj crtežu, odnosno, da svaku sliku koja im se dopadne mogu razviti u neku samo svoju priču sa svojim tumačenjem i sadržajem. Nastavak o tome šta je sve potrebno za rast i razvoj biljaka je prikazan u videu „Sunce i kiša“, koji je u prilogu.</p>

Sugestije i preporuke za realizaciju odgojno-obrazovne prakse:	Tokom pandemije bolesti uzrokovane koronavirusom (COVID-19), i zatvaranja djece u kuće, ukazala se potreba da olakšamo djeci život u zatvorenom prostoru. Rodila se ideja o snimanju primjerenih aktivnosti koje će privući dječiju pažnju, a prije svega biti zabavne i edukativne, vodeći računa o mogućnosti realizacije ponuđenih sadržaja u zatvorenom prostoru doma. Aktivnosti smo zamislile kao interaktivni video kontakt sa djecom. Pozvali smo ih da zajedno crtamo, pričamo, nudili problemske situacije, čekali rješenja. Poticali smo djecu za dodatne kreativne ideje vezano za uslove koji su potrebni za rast i razvoj biljaka. Po povratku u vrtić, svoje radove su ponijeli sa sobom i uložili ih u svoje portfolije. Pričali su o svojim eksperimentima koje su izvodili, sami ili uz pomoć roditelja. Znanja koja su stekli, vezano za rast biljaka, bila su na zavidnom nivou. Veliki broj roditelja je bio izuzetno zahvalan i rekao da je to bio pravi način za olakšavanje, tada, teške situacije u izolaciji, kako djeci, tako i njima samima.
--	--

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse Video 1: https://1drv.ms/v/s!AtzamU07fDRrh5BHwvO7e51jtdNuKg?e=ycBTeq Video 2: https://1drv.ms/v/s!AtzamU07fDRrh5BI8Q_p4mGrlcYs0Q?e=DzR2qD
-----------------------	--

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu <ul style="list-style-type: none"> • „Velika enciklopedija malih aktivnosti“, Školska knjiga
---------	---

PRILOZI:	Slike/sheme/priručnici i sl. 1. Scenario „Biljka u čaši“ 2. Video „Biljka u čaši“ 3. Scenario „Sunce i kiša“ 4. Video „Sunce i kiša“ 5. Slika 1 6. Slika 2
----------	--

Elma Šejtanić i Aida Ahmetović (vrtić „Mašnica“)

I SCENARIO

BILJKA U ČAŠI (jezičko - likovna aktivnost)

Uvod

Pojasniti djeci da neke priče i sami možemo kreirati i da su te priče jedinstvene, samo naše.
Takvu jednu priču ćemo danas zajedno napraviti.
Potreban nam je papir i olovka.
Zamoliti djecu da budu pažljivi slušaoci i da crtaju ono što od njih priča traži.

Glavni dio (kreiranje priče)

Odgajatelj počinje priču sa.. Bila jednom jedna prazna čaša i upućuje djecu da svi crtaju praznu čašu (odgajatelj takođe crta).

Priča govori o faktorima potrebnim za rast i razvoj biljke koje će djeca postepeno dodavati. Na kraju će cvijet biti zadovoljan i crtaju mu oslijehe na lice.
Kratko ponavljanje šta je bilo prvo, šta drugo, šta zadnje..

Kraj

Zadatak za dijete

Posaditi kod kuće u malu teglu ili žardinjeru ili pokraj neke, već postojeće biljke u sobi, nekoliko sjemenki bilo koje vrste (grah, kukuruz, cvijeće), paziti je, njegovati i pratiti njen rast i razvoj.
(Demonstracija postupka sadnje-šta ide prvo, šta zadnje. Postavljanje posađene biljke (u teglici) na prozor).

Uputiti djecu da mogu grafički predstavljati rast svoje biljke i dodavati određeni likovni sadržaj crtežu, odnosno, da svaku sliku koja im se dopadne mogu razviti u neku samo svoju priču sa svojim tumačenjem i sadržajem.

Video: <https://1drv.ms/v/s!AtzamU07fDRrh5BHwvO7e51jtdNuKg?e=ycBTeg>

II SCENARIO

SUNCE I KIŠA (slikopriča)

Uvod

Prikaz postera sa slikopričom i pojašnjenje da je priča kreirana tako da pojedine riječi nisu pisane slovima nego slikom i pozvati ih da pažljivo prate priču i da je zajedno čitamo.

Glavni dio

Čitanje slikopriče. Praviti pauze kod svake riječi koja je predstavljena slikom da bi i djeca mogla biti aktivno uključena.

Po završetku čitanja postaviti pred djecu problemsku situaciju- šta bi se desilo sa cvijetom da je ostao ispod kišobrana?

Ponuditi djeci dva odgovora: 1. Cvijet bi izniknuo, brzo narastao i procvjetao,
2. Cvijet ne bi nikako izniknuo bez vode i sunca.

Dati djeci malo vremena da razmisle i ukratko ponoviti tačan odgovor.

Kraj

Brojimo koliko naš cvijet ima latica i taj broj upisujemo u krug (sredinu cvijeta).

Na sličan način nudimo da i djeca sama sebi, ili uz pomoć roditelja naprave radni list gdje će biti nacrtani krugovi sa različitim brojevima (5-10), a oni treba da dodaju taj broj latica.

Zadatak djeteta je da prepozna i imenuje taj broj i nacрта toliko latica cvijetu (sve vizuelno pokazati).

Uputiti djecu da svoje cvjetove mogu obojiti kako žele.

Video: https://1drv.ms/v/s!AtzamU07fDRrh5BI8Q_p4mGrlcYs0Q?e=DzR2gD

Slika 1

Slika 2

OSNOVNA ŠKOLA

Mirela Avdibegović – Matematika

Ime i prezime nastavnika/ce:	Mirela Avdibegović
Škola:	JU OŠ „Pofalići“
Razred:	VII
Predmet:	Matematika
Naziv prakse:	Upotreba Robocompass-a i GeoGebre u nastavi matematike
Trajanje aktivnosti:	30 časova u trajanju od po pola sata
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema (računari, interaktivna tabla i sl.) – Udžbenik iz matematike za VII razred, Šefket Arslanagić i Dragoljub Milošević, Dječija knjiga i Bosanska riječ, 2010
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	Dinamički matematički softveri: Robocompass, GeoGebra; online tabla: Conceptboard, Kvizovi znanja: WordWall, Google Forms

SVRHA:	Jačanje ličnog razvoja, poticanje radoznalosti, savladavanje korištenja dinamičkih softvera za matematiku, poticanje kreativnosti i poštivanje različitosti
ISHODI UČENJA:	<p>2. Sintetizira matematičke argumente o geometrijskim odnosima, analizira svojstva dovdimenzionalnih i trodimenzionalnih geometrijskih oblika i figura (2a. Crta figure u ravni pomoću geometrijskog pribora, razlikuje vrste trouglova prema stranicama i uglovima; Konstruiše trougao, četverougao, karakteristične tačke trougla te upisanu i opisanu kružnicu. 2c. Istražuje i primjenjuje geometrijska svojstva likova i tijela na modelima)</p> <p>4. Koristi geometrijske transformacije u podudarnosti i sličnosti geometrijskih figura. (4a. Primjenjuje osnu, centralnu simetriju, translaciju na preslikavanje jednostavnih figura u ravni; Primjenjuje izometrijske transformacije, povezuje izometrijske transformacije sa podudarnošću trougla. 4b. Prepoznaje osnosimetrične i centralnosimetrične figure u ravni.)</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta	<p><u>UGAO I TROUGAO – dodatak pripremama – aktivnosti u sklopu projekta CAD-Math– VII razred</u></p> <p>Časovi: 42, 43, 44 – konstrukcije uglova (Robocompass) 46 – zbir unutrašnjih uglova trougla 49, 50, 51 – odnos stranica i uglova u trouglu (GeoGebra) 55, 56, 57, 61 – konstrukcije trouglova; pravila podudarnosti (Robocompass) 62, 63 – centar opisane i centar upisane kružnice trougla (GeoGebra) 66, 67 – vježbanje konstrukcija uglova, trouglova, centra opisane i upisane kružnice</p> <p>Za zadobijanje pažnje (3-5 minuta) U uvodnom dijelu časova odigrati neke od kvizova – na primjer - vrste trouglova. Učenici se takmiče ko će prije povezati sliku sa riječima koje je opisuju. https://wordwall.net/embed/9317f55f2f2f40c7965f8b9a84e1b65d?themeld=1&templated=3 Na ovaj način smo ponovili podjelu trougla prema stranicama i prema uglovima.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
GLAVNI DIO Trajanje: 20 minuta	<p>Na video časovima putem Meet-a (Google for education platforma) dijelim ekran sa učenicima. Nakon odigranog kviza diskutujemo o karakteristikama trouglova, vrstama uglova. (povezivanje)</p> <p>Časovi 42, 43, 44: U Robocompass-u konstruišemo uglove – prikazati već urađene programe. U programima se prikazuje korištenje olovke, linijara, šestara i uglomjera i svaki korak je detaljno objašnjen – diskutovati sa učenicima o značenju naredbi koje su skraćenice od engleskih riječi (na ovaj način vježbamo engleski i učimo osnove programiranja). Navesti primjere oštih, pravih, tupih uglova u svakodnevnom životu (potkrijepiti slikom istih). Zadati projektni zadatak da učenici kreiraju jedan program u Robocompass-u (crtanje i konstrukcija uglova)</p> <p>Časovi 49, 50, 51: Nacrtati trougao u Geogebri. Diskutujemo o karakteristikama nacrtanog trougla da bismo odredili kojoj vrsti pripada. Pošto se na slici trougla u GeoGebri mogu pomjerati tjemena, pomicanjem širim i sužavam uglove te na taj način mjenjam vrste nacrtanog trougla, i učenici uočavaju odnose stranica i uglova u trouglu (naspram veće stranice nalazi se veći ugao i obratno; naspram jednakih stranica nalaze se jednaki uglovi) Nacrtati jednakokraki trougao ABC. Šta bi se desilo kada bismo konstruisali simetralu osnovice tog trougla – stranice AB (konstruišem simetralu u Geogebri – zaključuju: dijelila bi tu stranicu na dva jednaka dijela i prolazila bi kroz tjeme C). Zadati da se na papiru nacrtaju jednakokraki trougao i konstruiše simetrala stranice AB, a zatim ga izrezati i presaviti po toj simetrali. Šta se dešava? Simetrala stranice je podijelila trougao ABC na dva jednaka trougla – što smo uočili presavijanjem papira. Šta se još može zaključiti – da su mu uglovi uz osnovicu jednaki – dakle naspram jednakih stranica nalaze se jednaki uglovi! Zadati projektni zadatak da nacrtaju različite trouglove korištenjem GeoGebre.</p> <p>Čas 46: Zbir unutrašnjih uglova u trouglu – dokaz pokazati u Robocompass-u i GeoGebri.</p>

Časovi 55, 56, 57, 61 Na prethodnim časovima učili smo pravila podudarnosti. Emocije- Na šta nas skraćena USU podsjeća (USUd – koje je značenje riječi usud – sudbina, nešto što je suđeno; USUdim se nešto uraditi). Tražim još asocijacija pa ih zapisujemo jer ćemo ih poslije iskoristiti da se napravi pjesmica koja će im pomoći da pravila podudarnosti zapamte. Na šta nas podsjeća skraćena SUS (SUSjed, SUSam, SUSret, BUS, KUS....). Sve asocijacije zapisujemo. Djeca već mogu izmisliti pjesmu od skraćena ova dva pravila. Strofe mogu biti nelogične, smiješne, poticati djecu da naprave rimu i pohvaliti najkreativnije. Podsjetimo se kroz uvodni video pjesmica o pravilima podudarnosti koje smo kreirali za lakše pamćenje istih: <https://youtu.be/cfehVLR-JoE>

Konstruišemo trouglove - Učenicima su dati zadaci: Data je osnovica i dva nalegla ugla koja iznose po 45° . Da li možemo skicirati taj trougao – kako bi izvršili konstrukciju? Imamo li dovoljno elemenata da je izvršimo i na osnovu kojeg pravila? Prije nego što konstruišu trougao upitati kolika bi bila mjera trećeg ugla? (90° zato što je zbir uglova u trouglu 180°). Prikazati urađenu konstrukciju u Robocompass-u Na sličan način zadavati zadatke da bi se izvršila konstrukcija ostalih trouglova na osnovu naučenih pravila. Prikazati primjere urađene u Robocompass-u. Zadati projektne zadatke – konstrukcije trouglova na osnovu svakog od pravila podudarnosti u Robocompass-u. Prezentirati svoje radove.

Časovi 62, 63: Pokazati u GeoGebri da se sve tri simetrale stranica sijeku u istoj tački bez obzira o kojoj vrsti trougla je riječ. Ta tačka je centar opisane kružnice trougla. Na isti način pokazati da se sve tri simetrale uglova sijeku u istoj tački i ta tačka je centar upisane kružnice trougla. Video sa prikazanim objašnjenjima kako u GeoGebri izvršiti konstrukciju centra opisane i centra upisane kružnice za oštrogli, tupougli i pravougli trougao:

https://youtu.be/5NpT_mXISA0

Zadati projektne zadatke – konstruisati centre opisane i centre upisane kružnice za svaki od datih trouglova u GeoGebri. Prezentirati svoje radove.

Časovi 66, 67 Vježbanje konstrukcija uglova, trouglova, centara opisane i upisane kružnice u Robocompass-u i GeoGebri. Zadati projektne zadatke – izvršiti konstrukcije uglova, trouglova, cetra opisane i upisane kružnice u Robocompass-u i GeoGebri. Prezentirati svoje radove. Provjeriti svoje znanje o odnosu stranica i uglova u trouglu:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdNnA1-gTaSDq_BURC7aNWI1IOEiUmFxmAxMQhvl4HLRGS05A/viewform?usp=sf_link

Kviz znanja o trouglu – ponavljamo odnose stranica u trouglu, zbir unutrašnjih i vanjskih uglova trougla, pravila podudarnosti te značajne tačke trougla:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeyl0le_D1ukzTyyUzWulsFcZwzlsobtptx7wc2_xGR RuXFwA/viewform?usp=sf_link

Završni dijelovi časa:

Trouglovi u svakodnevnom životu – diskutovati saobraćajne znakove, prepoznati vrste trouglova. Zadati zadaću i prodiskutovati postupak rješavanja: npr. nacrtati tri saobraćajna znaka trougaonog izgleda, osnovica je dužine 5 cm a uglovi uz osnovicu po 60° . Izmjeriti dužine ostale dvije stranice – radi se o jednakostraničnom trouglu. Kako su naspram jednakih stranica jednaki uglovi to su sva tri ugla jednaka (što se takođe moglo zaključiti na osnovu pravila da je zbir uglova trougla 180° - pošto su dva već data od po 60° to treći ugao mora iznositi takođe 60° (Kritičko razmišljanje i povezivanje)

VEKTORI I IZOMETRIJSKA PRESLIKAVANJA – dodatak pripremama – aktivnosti u sklopu projekta CAD-Math – VII razred

Časovi:

70 – 84 – pojam vektora, grafičko sabiranje vektora, simetrala duži i ugla, izometrijska preslikavanja: translacija, rotacija, osana i centralna simetrija U uvodnom dijelu da zadobijemo pažnju: Zainteresovati učenike za nastavne sadržaje koji slijede – prikazati adekvatan video gdje se vidi primjena vektora u sportu: <https://youtu.be/z19vtrSFyHI>

Glavni dijelovi časa: Na video časovima putem Meet-a (Google for education platforma) dijelim ekran (bijela tabla u Conceptboard-u sa učenicima). Nakon diskusije šta je duž, na osnovu čega zaključujemo da su dvije duži jednake te da li jednake duži mogu biti nacrtane u različitim položajima, objašnjavam pojam vektora

Časovi 70 - 76: U Robocompass-u prikazati programe za crtanje vektora, te grafičko sabiranje i oduzimanje istih. Objasniti značenja naredbi napisanih kao skraćenice engleskog jezika. Također sve aktivnosti se sprovode i na bijeloj table u Conceptboard-u: <https://app.conceptboard.com/board/0fpo-0y42-g7re-40ho-6df6>

Neke primjene vektora na bijeloj tabli:

<https://app.conceptboard.com/board/fr4b-mc53-cx7o-pm6k-oah2>

Zadati projektne zadatke – nacrtati vektore i grafički predstaviti zbir i razliku u Robocompass-u i GeoGebri. Prezentirati svoje radove.

Časovi 77 - 84: Izometrijska preslikavanja objasniti uz pomoć programa kreiranih u Robocompass-u. Tokom časa koristimo i bijelu tablu: <https://app.conceptboard.com/board/okms-tf76-r7kr-2rq2-fgph>

Angažovati učenike da kreiraju neka od preslikavanja – translaciju, rotaciju, osnu i centralnu simetriju u Robocompass-u – objasniti značenje naredbi na engleskom jeziku za kreiranje istih te motivisati učenike da daju i svoja kreativna rješenja.

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta	<p>Završni dijelovi časa:</p> <p>Šta možemo prikazati vektorima u svakodnevnom životu – kretanje. Zadati projektni zadatak da vektorima prikažu putovanje od grada A do grada B te od grada B do grada C, a zatim jednim vektorom prikazati direktni put od grada A do grada C koji predstavlja zbir dva kretanja. Zadati projektni zadatak da kreativno prikažu neke od preslikavanja – primjeri u prirodi, umjetnosti... Link na Padlet na kojem se nalaze programi rađeni u Robocompass-u i GeoGebri: https://padlet.com/mirela_avdibegovic1/9qzvp1uri0wsl73</p> <p>Pohvaljuju se svi učenici i pravi se analiza koja su pitanja bila najteža i iz koje oblasti, te anketa koliko su im ovi program pomogli u razumjevanju gradiva. https://docs.google.com/forms/u/0/d/e/1FAIpQLSe1Ki-VfG5Hh-0s1-gdxmocl71T_iHIV3HlpGCoffjzDsRAHQ/formResponse</p>

Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:	Na osnovu ankete zaključujemo da bi upotreba dinamičkih softvera u matematici trebala biti uvrštena kao sastavni dio rada na časovima. Samo tri učenika su ocijenili svoje učešće u radu ocjenom vrlo dobar dok su ostali ocijenili svoj rad ocjenom odličan. Jedan učenik je časove na kojima smo koristili ove programe ocjenio ocjenom 4 dok su svi ostali dali ocjenu 5, ali se svi slažu da uz pomoć ovih programa bolje savladavaju nastavno gradivo, sviđa im se upotreba ovih programa ali neki smatraju da im još treba dodatne vježbe u savladavanju istih. Učenički kometari su veoma pozitivni. Učenici su bili veoma zadovoljni što su svoja znanja prenosili kroz realizaciju webinara – radionica, drugim učesnicima projekta gdje su svoje radove prezentirali na engleskom jeziku. Na ovaj način učenici su osnažili svoje komunikacijske vještine, poboljšali znanje engleskog jezika te pojačali svoje samopouzdanje.
---	--

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse https://drive.google.com/file/d/1QpaV5FZc9plggui8cuy0L-nUsm0z-Zye/view?usp=sharing (prezentacija sa primjerima programa) https://drive.google.com/file/d/157fDFePxYZmpEqJ_mFf6yymmvox8qATFN/view?usp=sharing (rezultati ankete)
-----------------------	---

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu https://robocompass.s3.amazonaws.com/docs/RoboCompass_Handout_Edited.pdf https://onlineobuka.files.wordpress.com/2014/12/geogebra-priruc48dnik.pdf
---------	--

PRILOZI:	Slike/sheme/priručnici i sl. https://padlet.com/mirela_avdibegovic1/9qzvp1uri0wsl73 (Padlet na kojem su svi programi rađeni u Robocompass-u i GeoGebri napravljeni u sklopu ove prakse)
----------	---

Nada Sokolović - Matematika

Ime i prezime nastavnika/ce:	Nada Sokolović
Škola:	JU OŠ "Osman Nakaš"
Razred:	Deveti
Predmet:	Matematika
Naziv prakse:	Geometrijska tijela
Trajanje aktivnosti:	1 školski čas (45 min) ili <u>više časova</u>
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema (računari, tableti, mobiteli i sl.) – Udžbenik „MATEMATIKA ZA 9.RAZRED OSNOVNE ŠKOLE“, Šefket Arslanagić, Dječija knjiga, Sarajevo, 2013.)
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	Padlet, Geogebra, Wordwall, Learningapps, Story Jumper, Linoit, Conceptboard, Pinup, Answergarden.

SVRHA:	Cilj realizacije ove prakse je povećanje motivacije učenika za učenje o geometrijskim tijelima u vrijeme online nastave u školskoj 2019/2020.godini.
ISHODI UČENJA:	Povezuje uspravna geometrijska tijela sa njihovom mrežom, crta mrežu uspravnog geometrijskog tijela, procijeni rezultate rastavljanja trodimenzionalnih oblika (tijela) u pogodnoj modelskoj situaciji, razlikuje svojstva geometrijskih tijela, izračunava površinu i zapreminu prizme, piramide, valjka i kupe, ako neophodni elementi nisu neposredno zadati.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta	Planiranje aktivnosti 18.3.2020.godine dati uputu učenicima o radu u projektu.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 35 minuta</p>	<p>Od 19.3.2020.godine do 1.4.2020.godine učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napraviti geometrijsko tijelo (koje im nastavnica odredi) i pripremiti se da usmeno na času, prilikom video-poziva, pokažu geometrijsko tijelo, koje su napravili i odgovore na pitanja: koliko geometrijsko tijelo ima vrhova, ivica, strana, koju formulu možemo koristiti za izračunavanje jedne strane datog geometrijskog tijela, šta čini mrežu geometrijskog tijela... • Napraviti kvalitetnu fotografiju tog geometrijskog tijela i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima, postaviti fotografiju geometrijskog tijela na Padlet „Stereometrija“ <p>(https://padlet.com/nada1912020/6x4h81re8b3qh8sg?utm_campaign=added_post&utm_medium=desktop&utm_source=notifications)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ili , ako to tehničke mogućnosti ne dozvoljavaju, fotografije trebaju postaviti u „Matematika IX1“ / “Matematika IX2“ (u MS Teams-u). <p>Od 1.4.2020. do 30.4.2020. godine učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upotrebom Geogebre nacrtati kocku, kvadar, pravilnu četverostranu piramidu, napraviti fotografije i postaviti u Padletu. • Upotrebom alata Wordwall napraviti kviz. • U Padlet, učenici trebaju postaviti fotografije rješenja zadataka na časovima i rješenja zadataka iz domaćih zadaća. <p>Od 4.5.2020. do 29.5.2020. godine, napraviti ambalažu za poklon ili neki predmet oblika pravilne šestostrane prizme, napraviti fotografije na kojima je prikazan predmet oblika valjka i rješenja zadataka na časovima i iz domaće zadaće postaviti u Padlet.</p> <p>Pravljenje zajedničkog oblaka riječi „Geometrijska tijela“.</p>

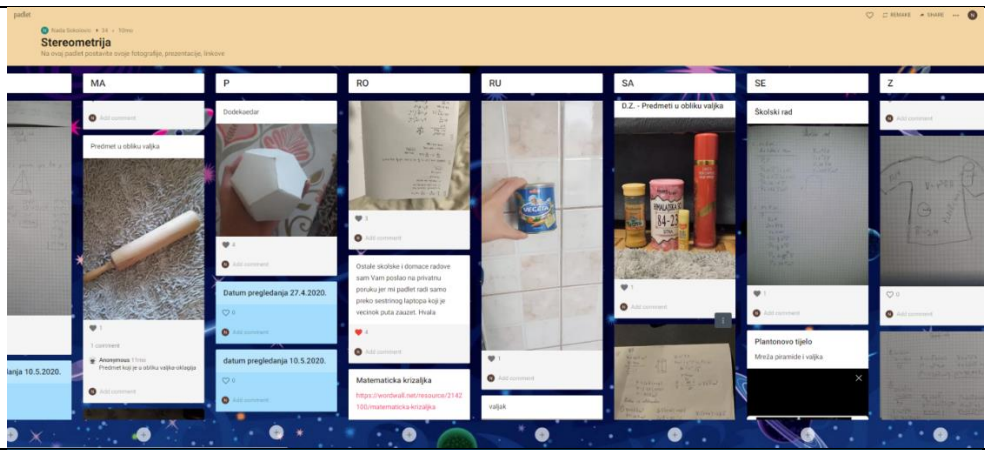
OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>2.6.2020.godine evaluacija učenika.</p>

<p>Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:</p>	<p>Učenicima je bilo veoma zanimljivo raditi sa web alatima i uživo pratiti napredak oblaka riječi, Padleta (rezultata saradnje učenika). Primijetila sam da je učenicima lakše usvojiti pojmove vrhovi, ivice, strane poliedra, kada pred sobom imaju napravljeno geometrijsko tijelo i mogu rukom pokazati, ili definicije i osobine geometrijskih tijela, odgovarajući na pitanja u kvizovima, koje su učenici napravili, što se vidi i kroz učeničku evaluaciju.</p> <p>Manji broj učenika nije uspio postaviti svoje radove na Padlet, zbog tehničkih poteškoća (zastarjelih mobitela).</p>
--	--

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse
	<ul style="list-style-type: none"> • https://learningapps.org/display?v=pqk46mei318 • https://padlet.com/nada1912020/ifh9kxwxogyv1ags • https://padlet.com/nada1912020/6x4h81re8b3qh8sq?utm_campaign=aded_post&utm_medium=desktop&utm_source=notifications • https://app.conceptboard.com/board/yihh-eun6-eapf-fx8b-p23z • http://linoit.com/users/Nastavnica1/canvases/Geometrijska%20tijela

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu
	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.geogebra.org/ • https://learningapps.org/ • https://wordwall.net/hr • https://www.storyjumper.com/ • https://answergarden.ch/ • http://linoit.com/ • https://app.conceptboard.com/ • https://pinup.com/ <p>„Opšta enciklopedija Larousse“, grupa autora, IP “V.Karadžić“, 1972. „Metodika nastave matematike“, S.Rešić, A.Šehanović, 2016.</p>

PRILOZI:	Slike/sheme/priručnici i sl.
	<p>The image shows a screenshot of a Padlet board titled "Stereometrija" (Stereometry). The board is organized into a grid of cells, each containing a different geometric solid or its net. The solids shown include a cube (Kocka), a dodecahedron (Dodekaedar), a pyramid (Mreža piramide), and a tetrahedron (tetraedar). Each cell contains a photograph of the physical model or a diagram of its net, along with some text and dates. The board is titled "Stereometrija" and has a subtitle "Na ovaj padlet postavio sam fotografije, prezentacije, bilježnice".</p>

AnswerGarden

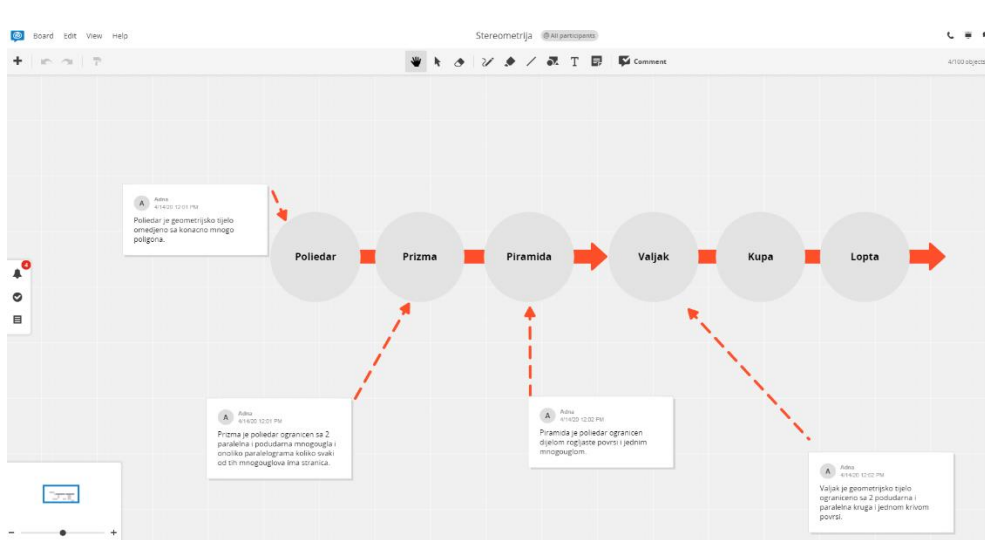
Geometrijska tijela

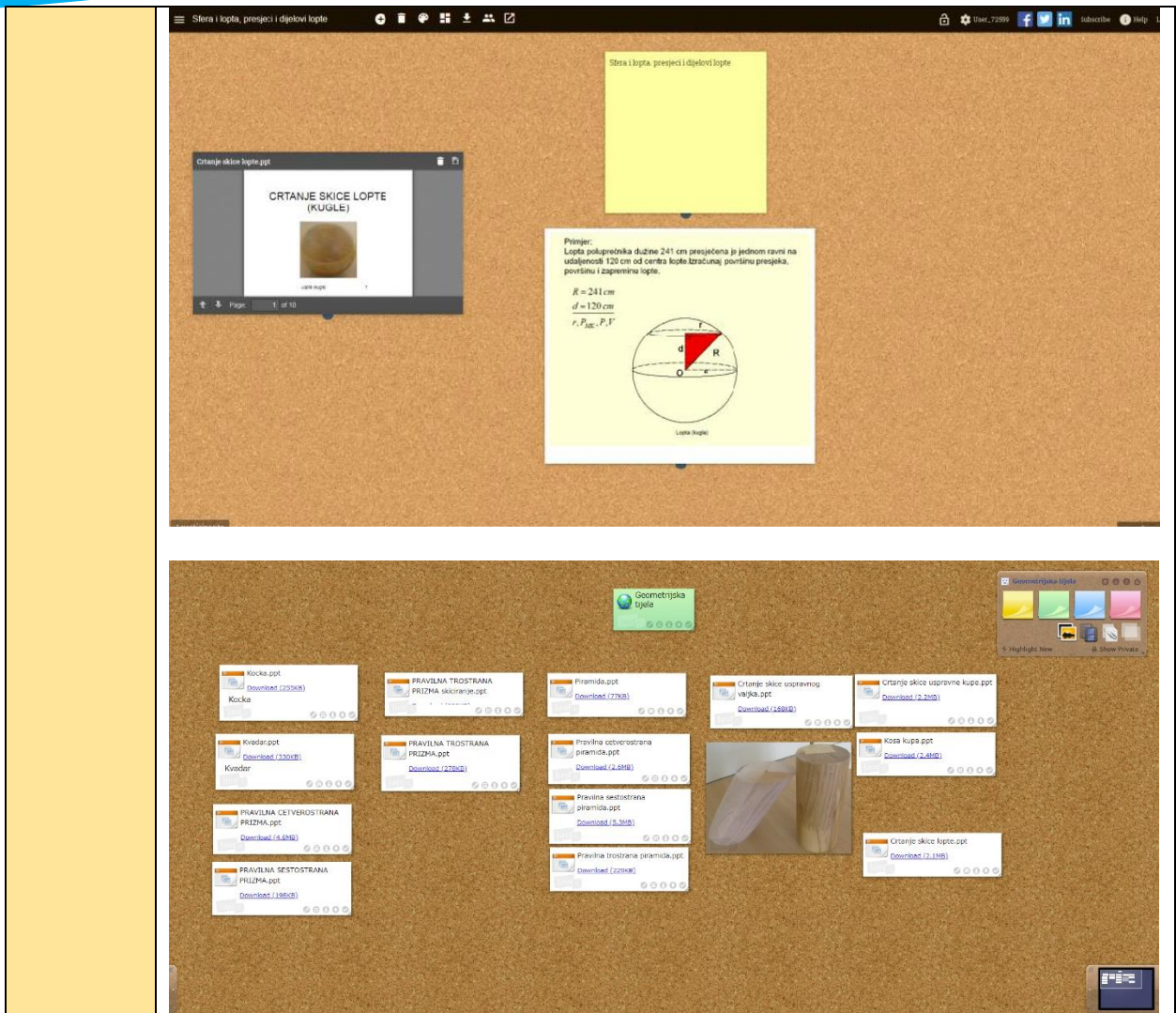
Type your answer here... Submit

20 characters remaining

bočna strana
 dijagonalni presjek gonala prizma
 apotema lopta donja baza dijagonala kocke
 zapremina kalota poliedar površina
 valjak bočne strane osni presjek
 dijagonala kvadra gornja baza
 paralelepiped ivice kupa kocka kvadar
 čna strana bočna ivica

Share Export About QR Local Moderate Expand Admin Refresh

Denisa Karahasan - Društvo

Ime i prezime nastavnika/ce:	Denisa Karahasan
Škola:	JU OŠ "Hrasno"
Razred:	Peti
Predmet:	Društvo NASTAVNA OBLAST: Geografska / zemljopisna obilježja BiH
Naziv prakse:	Moja domovina - Bosna i Hercegovina
Trajanje aktivnosti:	4 časa
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema (laptop, kompjuter, tablet ili mobitel), internet konekcija – Instaliran program ili pristup online alatu za izradu prezentacija – Udžbenk za 5. razred -- Društvo, Arifa Isaković, Greta Župančić, Bosanska riječ, Sarajevo, 2008. god.
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> – Padlet – sli.do – Genially – Zoom ili Meet za komunikaciju – Google Forms – PPT

SVRHA:	Svrha prakse je da učenici na osnovu stečenih teorijskih znanja o privredi Bosne i Hercegovine dobiju inicijalne kompetencije za primjenu istih u praksi u smislu razvijanja mini poduzetništva.
ISHODI UČENJA:	<ul style="list-style-type: none"> • Učenici prepoznaju kapacitete naše domovine na osnovu kojih se može razvijati privreda. • Uočavaju značajne privredne objekte Bosne i Hercegovine. • Uočavaju međusobnu povezanost grana privrede. • Prepoznaju domaće proizvode i daju im prednost pri kupovini. • Znaju da kupovinom naših proizvoda pomažu razvoju bosanskohercegovačke privrede. • Razvijaju interes za lični napredak čime doprinose i razvoju društva.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p style="text-align: center;">1. ČAS UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>(Online čas putem Meet ili Zoom platforme) Čas započinjemo "brainstormingom" uz date ulazne informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bosna i Hercegovina, putovanje. – Učenici/učenice imaju zadatak u chatu napisati sve na što ih asociraju navedene riječi. – Čitanjem rezultata "brainstorminga" najavljujemo našu narednu aktivnost - online putovanje Bosnom i Hercegovinom. <p>(Ako učenici imaju razvijene digitalne kompetencije, uvodna aktivnost se može realizirati i putem platforme sli.do, potrebno je da skeniraju QR kod pomoću kamere i ukucaju svoje ideje)</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p style="text-align: center;">1. ČAS GLAVNI DIO Trajanje: 20 minuta</p>	<p>Putem chata dijelim Link 1 (Padlet, online mapa Bosne i Hercegovine sa označenim tačkama na pojedinim mjestima). Učenicima objašnjavam pravila "zagonetnog putovanja". "Zarolaj" na + (uvećaj) ili - (smanji) sliku. Pozicioniraj prikaz online mape na Bosni i Hercegovini. Klikni na početak svojih putovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prvo putovanje iz Sarajeva, – Drugo putovanje iz Ilidže, – Treće putovanje iz Pala, – Četvrto putovanje iz Vranduka (kod Zenice), – Peto putovanje iz Sokoca. <p>Prati upute date na svakoj označenoj tački. Proputuj svim navedenim putnim pravcima.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pokušaj saznati i zapamtiti više informacija o gradovima kojima putuješ. – Na kraju, otkrij završnu tačku putovanja za svako od navedenih. – Riješi zagonetke: na papiru zapiši početnu tačku putovanja (npr. Sarajevo) i završnu tačku zagonetnog putovanja (...). – Sretno! <p>Učenici samostalno "putuju" mapom Bosne i Hercegovine, proučavaju je i na papir upisuju rješenja zagonetki. Kad svi završe - analiziramo rješenja. Ako učenik/učenica nije dobio/dobila tačno rješenje - pokušavamo uočiti gdje je napravljen propust i dovesti putovanje na pravu odrednicu.</p> <p>Osvrt na putovanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kroz koja mjesta smo putovali u pojedinim pravcima? – Na koje granične prelaze smo stigli na kraju putovanja? – Prema kojoj susjednoj zemlji su navedeni granični prelazi? – Da li ste putovali, prolazili kroz neki od ovih graničnih prelaza (Gabela, Gorica, Donje Vardište, Bosanski Šamac, Metaljka)? – Kako izgleda jedan granični prelaz? Ko radi na njima?

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p style="text-align: center;">1. ČAS ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Odabrat ćemo jedno od mjesta kroz koja smo imali online putovanje (na primjer Zenica). Izdvajamo najznačajnije privredne objekte Zenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Željezara, Rudnik mrkog uglja, park prirode Kamberovića polje, naselje Stara Čaršija, Muzej Grada Zenice, izletišta Bistričak, Smetovi na kojima djeluje Klub ekstremnih sportova SCORPIO, ...) <p>Zadatak nakon časa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zamislite da su vas prijatelji (ili članovi porodice) koji ne žive u Bosni i Hercegovini zamolili da odaberete neki od naših zanimljivih gradova da ga zajedno posjetite. Koji biste posjetiti? – Proučite privredne (turističke) kapacitete gradova (mjesta) u Bosni i Hercegovini i odaberite vama najinteresantniji, obrazložite zašto ste odabrali baš taj grad.

	<p>– Pregledajte prijedloge svih učenike i glasajte za onaj koji vam se najviše sviđa ("like na post")</p> <p>(Izrada zadatka omogućena putem Link 7 , na Stream Padlet, usmeno ili na način koji djeca odaberu).</p>
--	---

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>2. ČAS UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Online čas putem Meet ili Zoom platforme: Analiziramo zadatak sa prethodnog časa. Uočavamo najatraktivniju lokaciju za posjetu koja označena najvećim brojem "lajkova". Nastavljamo učenje o privredi kroz aktivnost: "Volimo BiH".</p> <ul style="list-style-type: none"> • Djeca imaju zadatak odabrati tri proizvoda iz svog frižidera i pročitati gdje su proizvedeni. Sumiramo koliko donesenih artikala je proizvedeno u Bosni i Hercegovini. • Da li je važno kupovati naše proizvode? Zašto? Uporedimo šta se dešava sa novcem koji damo za naš proizvod, a šta sa novcem koji damo za artikal koji je proizveden izvan Bosne i Hercegovine?. • Za koji proizvod je porijeklo sirovina sigurnije, proizvoda koji je proizveden u Bosni i Hercegovini ili onog koji je proizveden izvan granica naše zemlje? • Da li kupovinom domaćih proizvoda utičemo na cjelokupnu privredu BiH? Na koji način?

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>2. ČAS GLAVNI DIO Trajanje: 20 minuta</p>	<p>Učenicima dijelim Link 2 (Padlet Wall o privredi) putem chata na Meetu ili Zoomu. Putem opcije "sharing screen" analiziramo prikazane sadržaje o privredi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koje grane privrede su spomenute? Reci nam šta sve znaš o pojedinim granama privrede. Čitamo sadržaje Padlet Walla i dopunjavamo ga novim informacijama. • Ako poznajete nekoga ko radi u navedenim granama privrede, upitajte ga da opiše svoja iskustva. • Na koji način su povezane navedene grane privrede? (Na primjer, saobraćaj i turizam, prehrambena industija i turizam, zanatstvo i industrija) Da li su sve grane privrede isprepletene i povezane? • Igra uloga: Zamisli da si rukovodilac jednog od prikazanih objekata, recimo Klasa, da li bi i šta bi promijenio/promijenila? • Da si rukovodilac nekog rudnika, šta bi onda uradio/uradila? <p>Učnici dopunjuju sadržaje novim informacijama, proširujemo znanja o privredi.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
2. ČAS ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta	<p>U završnom dijelu časa učenici klikom "like" odabiru granu privrede koja im je najzanimljivija za dalje proučavanje.</p> <p>Aktivnost nakon časa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detaljno proučiti sadržaje na Padlet Wallu, pročitati sadržaje iz udžbenika na ovu temu, proučiti i druge dostupne izvore informacija, razgovarati sa ukućanima o njihovim iskustvima sa određenim granama privrede.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
3. ČAS UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta	<p>Online čas putem Zoom platforme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavljamo aktivnosti započete na prethodnom času. Opcijom "share screen" posmatramo Padlet Wall o privredi i uočavamo koje grane privrede su imale najviše "lajkova". • Razgovaramo o privredi Bosne i Hercegovine, za koju granu su se odlučili i odabrali je kao najzanimljiviju. Šta su saznali od roditelja o određenoj grani privrede, šta su naučili proučavajući i ostale dostupne izvore informacija.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
3. ČAS GLAVNI DIO Trajanje: 20 minuta	<p>Učenike dijelim u grupe formirane prema iskazanim interesima. (zanatstvo, prehrambena industrija, turizam)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dijelimo Link 3 putem chata na Meetu ili Zoomu sa prikazanim zadacima na Genially platformi . • Analiziramo šta se sve nalazi na Genially Wallu, čitamo zadatke i pojašnjavamo nejasnoće ako postoje. • Čitamo parametre tabele za samoprocjenu učeničkih postignuća. Oblasti procjene su : AKTIVNOST, KORIŠTENJE DODATNIH MATERIJALA, IZVOĐENJE ZAKLJUČAKA, PREZENTACIJA, ROKOVI. • RUBRIKA <p>Primjeri zadataka po grupama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko si odabrao turizam kao temu koja ti se najviše sviđa, čestitam! Bosna i Hercegovina raspolaže fantastičnim kapitalom za razvoj turizma. • Pogledaj tabelu samoprocjene i vidi šta se od tebe očekuje u toku rada na projektu. <p>Zadaci za grupe su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odrediti učenika odgovornog za rad grupe. 2. Istražiti pristupačne resurse za pokretanje "mini poduzetništva". 3. Detaljno razraditi način na koji bi poduzetništvo radilo (šta bi proizvodili, od čega, kome bi ponudili proizvod, cijena proizvoda) 4. Odrediti učenike koji bi izvršavali pojedine zadatke (navesti koje zadatke) u "mini poduzetništvu". 5. Utvrditi sve grane privrede koje su vezane za vaše "mini poduzetništvo". 6. Osmisliti naziv "mini poduzetništva".

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>3. ČAS ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uz pomoć "chat breakout rooms" na Zoom platformi učenici unutar svoje grupe razmjenjuju informacije i dijele zadatke. • Nastavnik povremeno ulazi u grupu da uoči napredak u radu. Učenicima preporučiti da prepoznaju kapacitete članova grupe i prema tome raspodjele zadatke (vještine u prikupljanju adekvatnih materijala, informacija, vještine pri izradi prezentacije, tehničke mogućnosti učenika, ...). • Učenicima se predlaže komunikacija u dogovorenim terminima putem Meeta na Google Classroomu koji im je lahko dostupan, da na taj način prate napredak rada unutar grupe.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>4. ČAS UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Online čas putem Meet ili Zoom platforme: Nastavnik će najaviti sadržaj časa kroz predstavljanje "mini poduzetništva", te predložiti tok izlaganja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naziv i članovi poduzetništva, • djelatnost kojom se poduzetništvo bavi, • kojoj grani privrede pripada poduzetništvo i sa kojim drugim granama je povezano, • detaljno predstaviti svoj „proizvod“. <p>Nastavnik će za kraj časa najaviti i izbor najboljeg poduzetništva, a koji će biti odabran metodom glasanja ostalih sudionika, argumente za glasanje uzimamo iz rubrike za samoprocjenu postignuća.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>4. ČAS GLAVNI DIO Trajanje: 20 minuta</p>	<p>Predstavljanje "mini poduzetništva" po grupama putem opcije "share screen". Nakon predstavljanja "mini poduzetništva", biramo najuspješnije. Učenici/učenice se izjašnjavaju koje je po njihovom mišljenju, a prema tabeli samoprocene, bilo najbolje predstavljeno. Glasanje izvodimo "podizanjem elektronske ruke". Pobjednička grupa dobija kao nagradu da odaberu temu za naredni "razredni projekat".</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
4. ČAS ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta	Na samom kraju projekta: Procijeni stečeno znanje putem kviza - Link 5 . (Učenici će u svrhu sumativne procjene uraditi zadatke date na kvizu putem Google Formsa)

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse
	<ul style="list-style-type: none"> - Link 1 - Link 2 - Link 3 - Link 4 - Link 5 - Link 6 - Link 7

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu
	<ul style="list-style-type: none"> - Link 1 - Link 2 - Link 3 - Link 4 - Link 5

PRILOZI:

Slike/scheme/priručnici i sl.

i koristimo
domaće!

"Volimo BiH"

PROVJERI SVOJE ZNANJE

TVORNICE (FABRIKE)

1. Pročitaj sve tri rečenice i odaberi onu koja po tvom mišljenju najbolje opisuje fabrike (tvornice). ... 2 poenta

- Fabrika (tvornica) služi da se na jednom mjestu proizvede manja količina robe i ostvari jeftinija proizvodnja.
- Fabrika (tvornica) služi da se na jednom mjestu proizvede veća količina robe i ostvari jeftinija proizvodnja.
- Fabrika (tvornica) služi da se na jednom mjestu proizvede veća količina robe i ostvari skuplja proizvodnja.

2. Pogledaj slike, odaberi proizvode koji se proizvode u našim fabrikama. ... 4 poenta

Option 2

Option 7

Option 3

Option 1

Semira Fočo – Engleski jezik

Ime i prezime nastavnika/ce:	Semira Fočo
Škola:	OŠ „Pofalići“
Razred:	VI
Predmet:	Engleski jezik
Naziv prakse:	Let's Change the World
Trajanje aktivnosti:	5 školskih časova (30 min)
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema (računari, interaktivna tabla i sl.) – Udžbenik (Challenges 1, Students' Book, Pearson; Harris, Mower, Mešić)
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Google JamBoard • Genially prezentacija • Genially escape room • Interaktivna mapa uma • Edpuzzle video • Pixtone.edu • Story jumper • Canva for education • Google forms

SVRHA:	<p>Podizanje svijest učenika o društvu, društvenoj odgovornosti i prirodnom okolišu. Sposobnost uočavanja problema. Mapiranje puta od razlikovanja činjenica i subjektivnih mišljenja do donošenja odluka i mogućih rješenja, te osnaživanje vlastite uloge ulogu u tom procesu.</p> <p>Upotreba pojmova i fraza o ekologiji, društveno korisnom radu i problemima mladih na engleskom jeziku</p>
ISHODI UČENJA:	<ul style="list-style-type: none"> • Koristi pojmove i fraze na engleskom jeziku. Prezentira usmeno i pisano mišljenje, postavlja pitanja i diskutuje na zadate teme. • Uočava moguće probleme, promišlja, istražuje i donosi zaključke, te iznosi vlastito mišljenje i pomoću argumenata i naučnih činjenica brani stavove. • Osnažen osjećaj empatije prema svim živim bićima i prirodnom okolišu. • Uvažava tuđe i drugačije mišljenje. Argumentirano brani vlastite stavove.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 1 čas, 30 minuta</p>	<p>Prvi online video čas projekta Let's Change the World počinje sa upoznavanjem potrebnog vokabulara. Učenicima se dodjeljuje pristup Jamboard interaktivnoj tabli na kojoj su napisane moguće nepoznate riječi, kao i oznake za imenice, glagole, pridjeve, priloge i složenice. Učenici se pozivaju da klikom na riječ koju znaju napišu prijevod i smjeste je ispod odgovarajuće oznake. https://jamboard.google.com/d/1j29tPmGxzt0_g-Rvey9gvXByr4FnL1yMGOK4OoBGCpc/edit?usp=sharing</p> <p>Potom se pozivaju učenici da otvore udžbenik Challenges 1 i pogledaju fotografije u udžbeniku na strani 77, „Helping“ i pokušaju pogoditi o čemu ćemo pričati. Zatvara se udžbenik, otvara se prezentacija Genially i učenicima se skreće pažnja na važnost pomaganja drugima putem poslovice na engleskom jeziku. Učenici otkrivaju poruke ispod interaktivnih elemenata i diskutuju o tome, šta oni misle i šta oni rade od navedenih stvari. Također se razgovara o pomaganju prirodnoj okolini, problemima, mogućim rješenjima koji se nalaze ispod interaktivnih elemenata u prezentaciji. https://view.genial.ly/603e0f3c29a0020d776d86fb/interactive-image-interactive-image</p> <p>Kraj časa predviđen je za predstavljanje novog i ponavljanje starog vokabulara u Quizlet aplikaciji. Zadaje se zadaća koja se nalazi u Quizlet aplikaciji, a to je interaktivni test. https://quizlet.com/_9ixniv?x=1jqt&i=2s5kss</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 2 časa, po 30 minuta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Drugi čas započinje sa online takmičenjem „Lov na peticu“ pomoću Quizlet Live platforme u kojoj učenici pristupaju pomoću zadatog koda, dobiju avatare i takmiče se ko će prvi odgovoriti na sva pitanja vezana za vokabular koji je zadat u Quizletu. Učenik koji prvi stigne do cilja odgovarajući najbrže i najtačnije je nagrađen sa ocjenom https://quizlet.com/_9ixniv?x=1jqt&i=2s5kss • Sluša se tekst iz udžbenika Challenges, na strani 78. Razgovara se o tekstu, upoređuje sa vlastitim situacijama. • Otvara se interaktivna online mapa uma, učenici se navode da upišu sve problem o kojima smo slušali i pričali i da svaki učenik napiše moguće rješenje pored problema, razgovara se o napisanom, brane se stavovi, potom se upisuju mogući pozitivni ishodi takvih akcija. Učenici se navode na ideju da se svijet ipak može promijeniti. https://www.mindmeister.com/1808190997?t=KPOI4ti5bT https://www.mindmeister.com/1808191743?t=YDGoLYaXQI • Gleda se video EdPuzzle How to stop a bully pomoću kojeg učenici uočavaju da postoji način na koji se mogu odbraniti od nasilnika na nenasilan način. Uz pažljivo postavljena pitanja, nastavnica navodi učenike da obrate pažnju na pojedinosti koje vode ka pobjedi nad nasilnikom. https://edpuzzle.com/media/6042d02917a83d4249a5f06f

	<ul style="list-style-type: none"> Učenicima je omogućen pristup Genially Escape room interaktivnoj igrici u kojoj je cilj riješiti sve prepreke i doći prvi do cilja, poruke od jednog superheroja. Učenik koji prvi izgovori izlaznu poruku je superheroj razreda. <p>https://view.genial.ly/60433aafb965e10d64c6f58e/interactive-content-lets-change-the-world</p>
--	--

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 2 časa po 30 minuta</p>	<p>Nastavnik upoznaje učenike sa online digitalnim alatima Pixtone.edu, Story Jumper, Canva for Education i održava radionicu za učenike. Učenici se upućuju na tri alata koja su im dostupna jer postoje već registrovane učionice sa učeničkim školskim domenama, Pixtone.edu, Story Jumper i Canva for education da pristupe izradi vlastitih projekata kojim će ukazati na problem i predložiti moguća rješenja.</p> <p>https://app.pixton.com/ https://www.storyjumper.com/library/my https://www.canva.com/teams</p> <p>Učenici prezentiraju vlastite projekte. Poslije svake prezentacije pozivaju se učenici da diskutuju, iznose mišljenja, pitaju, brane stavove ali isključivo na engleskom jeziku, koji naravno, ne mora biti gramatički tačan. Govorna „tečnost“ engleskog jezika je bitnija od tačnosti u ovoj aktivnosti. Učenici preuzimaju anketu za samoevaluaciju i pokušavaju ocijeniti vlastito znanje u ovoj oblasti.</p> <p>https://forms.gle/Ux4taSKymJ3b2iVT7</p> <p>Projekt Let's Change the World kao i učenički radovi su prezentirani javnosti na Wakelet zidu.</p> <p>https://wke.lt/w/s/rUktuY</p> <p>Primjeri učeničkih radova:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pixton Edu + Adobe Spark Video https://spark.adobe.com/video/JdVXOcf4mrbVg Story Jumper https://www.storyjumper.com/book/read/100988126/6043b0c7036a3 Canva for Education https://www.canva.com/design/DAEaN7oPFtY/share/preview?token=i-RRpKqwcS5PfpFpZnzYDg&role=EDITOR&utm_content=DAEaN7oPFtY&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=sharebutton

Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:	<ul style="list-style-type: none"> • Učenici se trebaju ohrabriti da govore vlastita iskustva, čak iako su negativna, kako bi naučili iz vlastitih grešaka. • Učenici se ohrabruju da govore na engleskom jeziku iako prave govorne greške. • Nastavnik treba održati radionice kako bi upoznao učenike sa digitalnim alatima. • U cilju osiguravanja samostalnog rada, nastavnik treba pripremiti brz i lagan pristup alatima, pomoću jednog klika na link a to zahtijeva prethodnu registraciju učenika/ cijelog razreda datom alatu. • Produžiti trajanje projekta ukoliko učenicima treba više vremena da prezentiraju svoja mišljenja i poruke.
---	---

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse
	<ul style="list-style-type: none"> • Interaktivna tabla; Key words: • https://jamboard.google.com/d/1j29tPmGxzt0_g-Rvey9gvXByr4FnL1yMGOK4OoBGCpc/edit?usp=sharing • Uvodna prezentacija Let's Change the world: • https://view.genial.ly/603e0f3c29a0020d776d86fb/interactive-image-interactive-image • Interaktivne kartice i online interaktivna igrica Quizlet Live: https://quizlet.com/_9ixniv?x=1jqt&i=2s5kss • Interaktivna online mapa uma; Tim-djevojčice: https://www.mindmeister.com/1808190997?t=KPOI4ti5bT • Interaktivne online mape uma , Tim – dječaci: https://www.mindmeister.com/1808191743?t=YDGoLYaXQi • Interaktivni video „Bullying“ sa pitanjima i odgovorima: https://edpuzzle.com/media/6042d02917a83d4249a5f06f • Escape Room interaktivna igrica: https://view.genial.ly/60433aafb965e10d64c6f58e/interactive-content-lets-change-the-world • Registrovana učionica u Pixton Edu: https://app.pixton.com/ • Registrovana učionica u StoryJumper app: https://www.storyjumper.com/library/my • Registrovana učionica u Canva for Education: https://www.canva.com/teams • Wakelet zid , prezentiranje projekta i učeničkih radova na stranicama javnog oglašavanja škole i https://wke.lt/w/s/rUkt uY • Učenički rad; Film Let's Change the World : Pixtone + Adobe Spark: https://spark.adobe.com/video/JdVXOcf4mrbVg • Google forms samoevaluacija https://docs.google.com/forms/d/1KNsXlcHjfpdnmvQLY_OQTFkf1g8_BC PpCHY68jP-mL8/edit

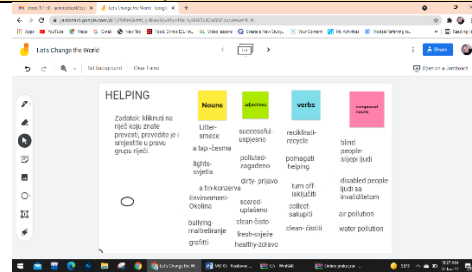
IZVORI:

Navesti korištene linkove i literaturu

- Canva for Education
- Genially
- Quizlet
- MeindMaster
- EdPuzzle

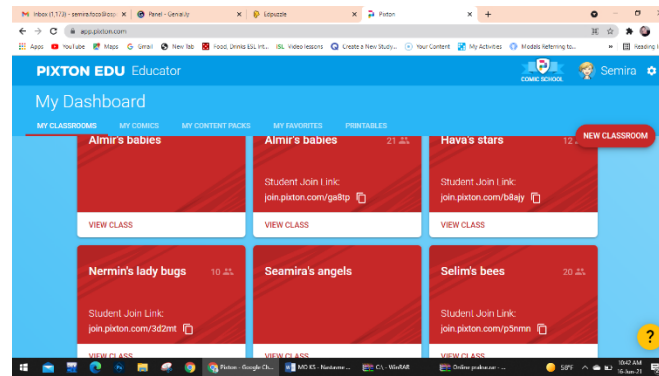
PRILOZI:

Slike/sheme/priručnici i sl.

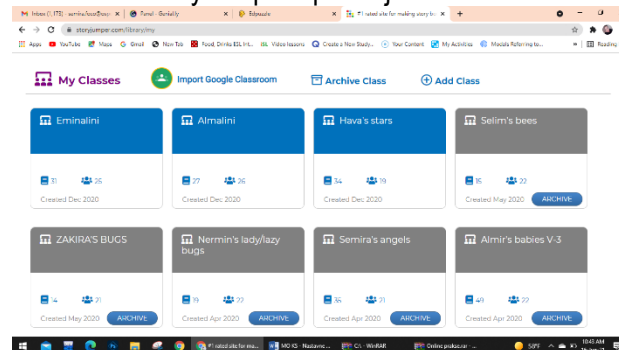

Jamboard tabla

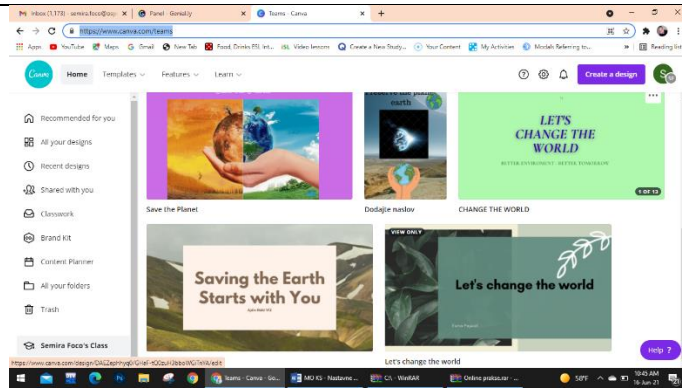
Učionica u Pixton Edu

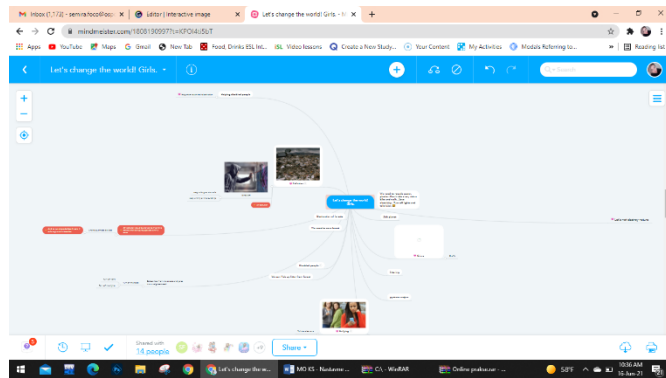
Učionica u StoryJumper aplikaciji

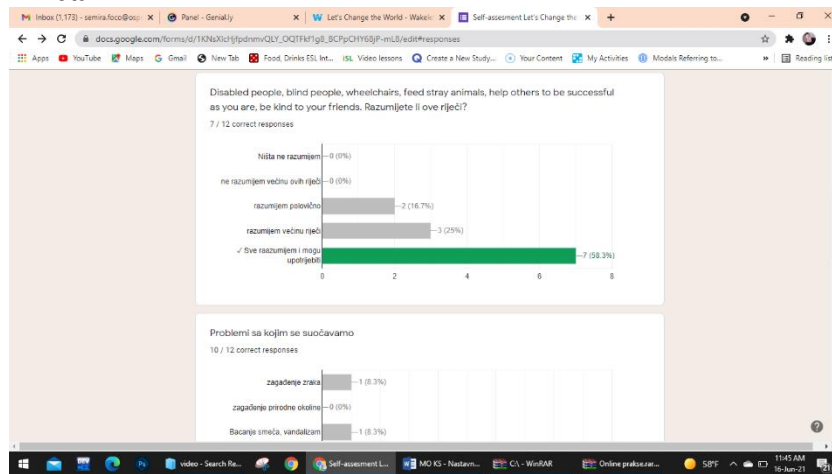
Učionica u Canva for Education aplikaciji

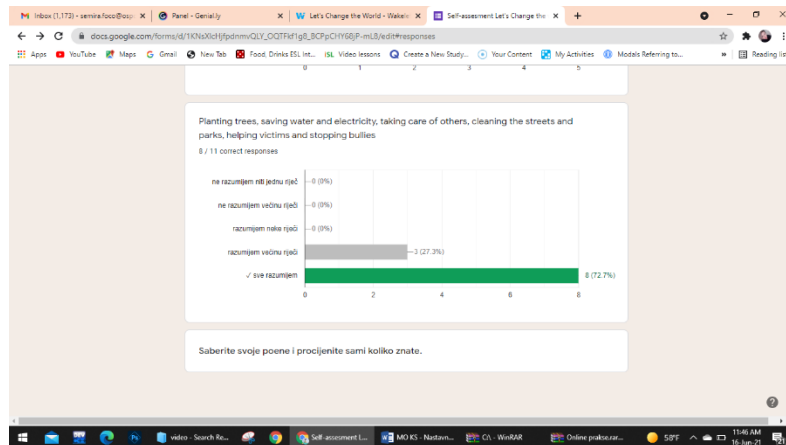
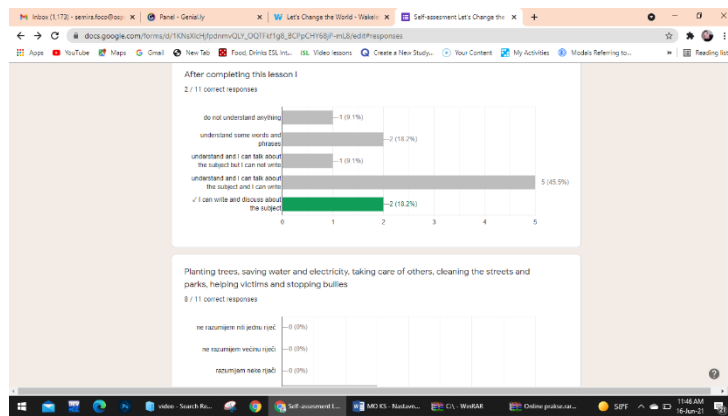
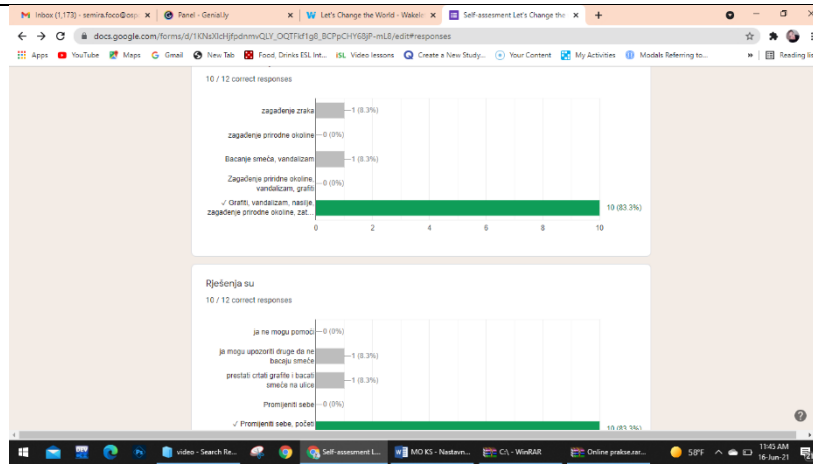

Interaktivna mapa uma:

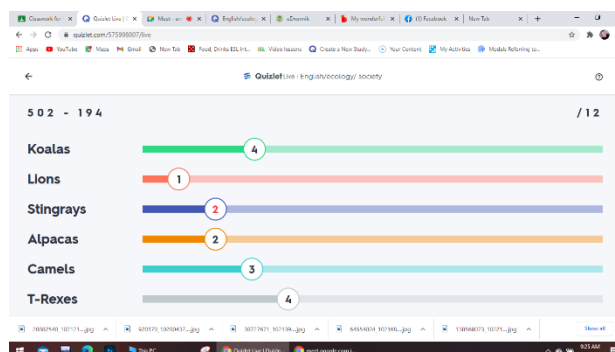

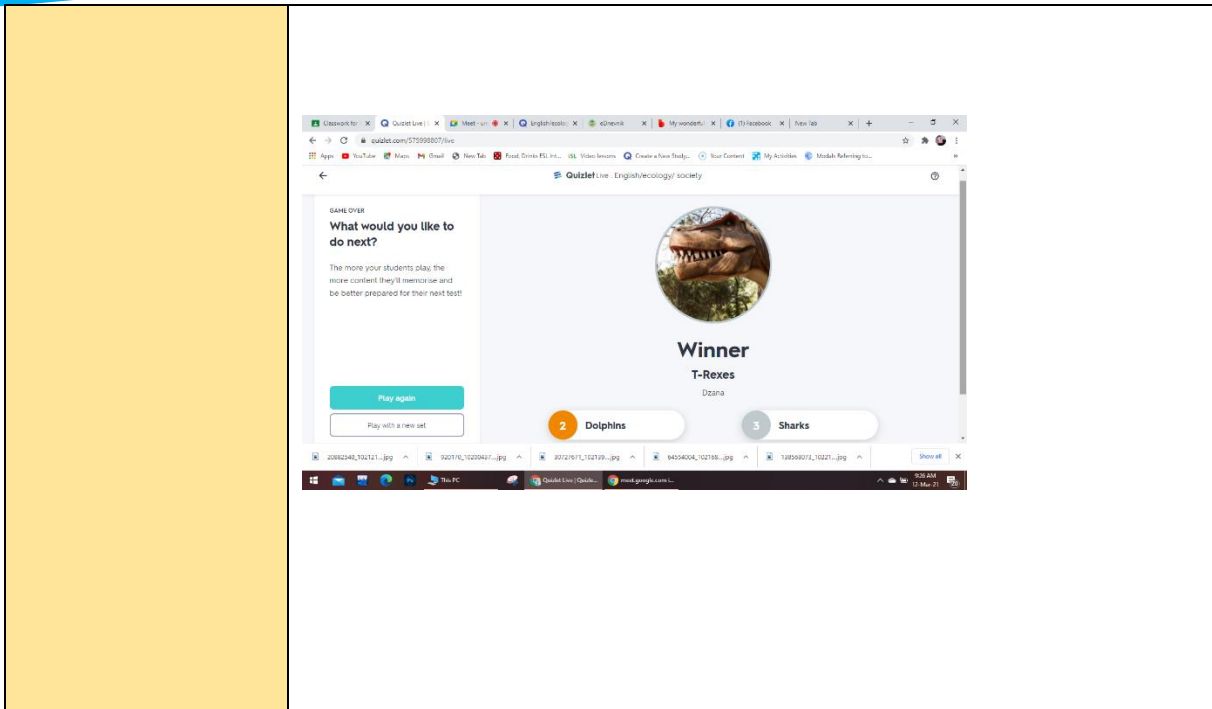
Anketa:

Quizlet live interaktivna igrica:

Ivana Jurišin – Hrvatski jezik

Ime i prezime nastavnika/ce:	Ivana Jurišin
Škola:	KŠC „Sveti Josip“ Sarajevo – Osnovna škola
Razred:	VII.
Predmet:	Hrvatski jezik
Naziv prakse:	Književnost i stvaralaštvo: „Djevojčica sa žigicama“ Hansa Christiana Andresena
Trajanje aktivnosti:	2 školska sata (2 x 30 min.)
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema : računari – Udžbenik: <i>Moja čitanka 7</i> / čitanka za 7. razred devetogodišnje osnovne škole; Dubravka Težak – Patricija Marušić – Olga Lekić; Alfa, Mostar 2016. – Bilježnice
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> – Metode rada: slušanje, gledanje, čitanje, razgovor, promatranje, obrazlaganje, crtanje, prezentiranje – Alati: videopozivi / Microsoft Teams; videoprojekti / Wandershare Filmora / Unscreen; kviz / Wardwall Creator

SVRHA:	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati u književnom djelu postupke kojima pisac karakterizira likove s posebnim obzirom na psihološko-etičku karakterizaciju likova te razvijati sposobnosti doživljavanja, zapažanja, zaključivanja, povezivanja i zamišljanja sa svrhom njegovanja socijalne osjetljivosti za probleme siromašne, napuštene, zlostavljane djece i smisao za nematerijalne i neprolazne vrednote
ISHODI UČENJA:	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usmeno i pismeno obrazložiti vlastiti doživljaj književnog teksta – okarakterizirati likove i zauzeti kritički stav prema njihovim postupcima – povezati postupke i probleme likova sa svojim saznanjima i iskustvima iz stvarnoga života – suosjećati s likom djevojčice sa žigicama i bolje razumjeti probleme siromašne i zlostavljane djece – uočiti suprotnosti između svijeta bogatih i svijeta siromašnih – solidarizirati se i suživjeti s likom djevojčice sa žigicama pišući njezinu ocu – razumjeti potrebu za promjenom života i loših životnih navika – razmisliti o mogućnosti postojanja nebeskoga raja, mjesta koje patnju nevinih preobražava u radost – nacrtati i zamisliti nebo: mjesto radosti i sjaja – donijeti zaključke o važnosti solidarizacije s ljudima u potrebi – izvući pouke o svrsi i smislu ljudskoga života.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 9 minuta</p>	<div data-bbox="475 322 1273 792" data-label="Image"> </div> <p>NAPOMENA UČENIKU/UČENICI <i>Dragi učenice/učenice, danas i sutra čitat ćemo i interpretirati ulomak iz bajke „Djevojčica sa žigicama“. Čitanje i rad na aktivnostima za rad kod kuće možeš organizirati kada ti najviše odgovara. Važno je da poštuješ rok za slanje završenih zadataka nastavnici. Zadatke pošalji kad završiš sve aktivnosti.</i></p> <p>1. AKTIVNOST – motivacija Nastavnica će učenicima najaviti multimedijalni projekt. <i>Dragi učenici,</i> <i>klikom na link ulazimo u bajkoviti svijet Oscara Wilde, pisca čiju ste bajku „Sretni princ“ čitali u šestom razredu. Uživajte u glumačkoj izvedbi vaših prijatelja iz razreda i prisjetite se ove tople bajke o prijateljstvu, velikodušnosti i istinskoj ljubavi.</i> Prema djelu Oscara Wilede (multimedijalni projekt Literarno-dramske sekcije KŠC-a „Sveti Josip“; priređeno povodom Međunarodnog dana solidarnosti 2021.) SRETNI PRINC https://youtu.be/wTft0GxgH_U</p> <p>2. AKTIVNOST – kratki osvrt na priču o sretnome princu Nastavnica će pitanjima potaknuti kratki osvrt i najaviti nastavnu jedinicu. Moguća pitanja: <i>Na što nas potiče bajka o sretnome princu?</i> <i>Koga je glumila vaša prijateljica Sara?</i> <i>Što ste zapamtili o djevojčici koju je Sara glumila?</i></p>

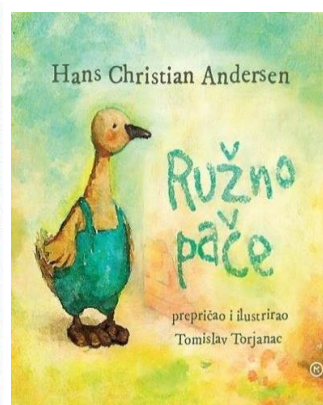
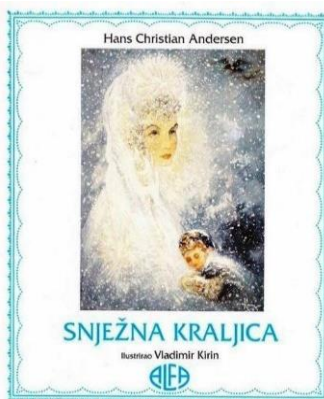
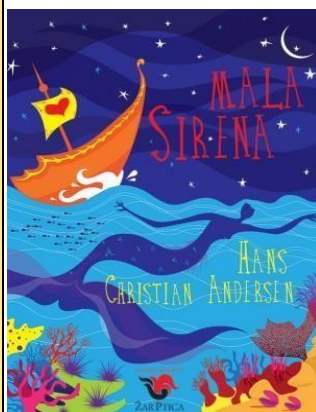
Koji problem djevojčica ima? Tko joj je pomogao?

Najava nastavne jedinice:

„Djevojčica sa žigicama“ ulomak je iz bajke koju je napisao jedan od najznačajnijih i najpoznatijih pisaca bajki svih vremena. Ovaj pisac napisao je svjetski poznate bajke: „Snježna kraljica“, „Mala sirena“, „Ružno pače“ i dr. Tko je njihov autor?

Učenici će znati odgovor jer su bajke Hansa Christiana Andersena čitali u razrednoj nastavi. Nastavnica će potom učenike potaknuti da uoče kako je lik djevojčice sa žigicama Oscar Wilde preuzeo od Hansa Christiana Andersena.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 18 minuta</p>	<p>3. AKTIVNOST – čitanje i slušanje ulomka, interpretativna stanka i objava dojmova Nastavnica će razgovjetno pročitati ulomak koji se nalazi u čitanci s prethodnom napomenom učenicima da pažljivo slušaju i zapaze kako se ljudi odnose prema siromašnoj djevojčici. Nakon interpretativne stanke učenici će izreći svoje dojmove, osjećaje i raspoloženja potaknuta postupcima likova.</p> <p>4. AKTIVNOST – interpretacija ulomka Nastavnica je kreirala kviz koji služi interpretaciji ulomka. Ona može postaviti i dodatna pitanja kako bi produbila razumijevanje postupaka likova i odnosa među njima. <i>Zaigramo kviz i provjerimo jesmo li pažljivo slušali priču.</i> https://wordwall.net/resource/12076635/kviz-pitanja</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 3 minute</p>	<p>AKTIVNOSTI ZA RAD KOD KUĆE NAPOMENA ZA NASTAVNIKE: Učenici će sljedeće aktivnosti uraditi za domaću zadaću kako bi produbili doživljaj priče i izvukli pouke. Nastavnica će na kraju prvoga sata prikazati zadatke učenicima. Reći će im da pažljivo čitaju upute te da aktivnosti urade u bilježnicama, uslikaju i pošalju u Teams (u svoj Chat) do početka sljedećega sata. Najavit će im prezentiranje i vrednovanje zadaća na sljedećem satu.</p> <p>UPUTE ZA UČENIKE (ZA RAD KOD KUĆE)</p> <p>1. AKTIVNOST <i>Link te vodi u još jedan projekt Literarno-dramske sekcije. Radili smo ga povodom božićnih i novogodišnjih blagdana kako bismo podsjetili na to da nam nebo uvijek šalje znak koji nas upućuje na duhovne, nematerijalne i neprolazne vrijednosti. Video sadrži četiri dijela. Na početku ćeš naći pjesmu Antuna Branka Šimića „Opomena“, potom priču „Zvijezda i šansa“, priču Brune Ferrera „Mali kralj i zvijezda“, te pjesmicu „Zvijezda da mi je biti“ Josipa Pupačića. Pažljivo pogledaj i poslušaj sadržaj videa pa potom uradi zadatke pod a), b), c) i d).</i></p> <p>OPOMENA, ZVIJEZDA I ŠANSA, MALI KRALJ I ZVIJEZDA, ZVIJEZDA DA MI JE BITI https://youtu.be/oSXuMK7o_18</p> <p><i>a) Izmaštaj susret djevojčice s njezinim ocem nakon njezine smrti. Zamisli da se djevojčica nakon svoje smrti javila ocu u njegovu snu kako bi ga s ljubavlju opomenula i potaknula na promjenu života. Napiši u bilježnicu opomenu koju bi djevojčica u snu izrekla svome ocu prema stihovima pjesme Antuna Branka Šimića „Opomena“. Ja ću početi, a ti završi u istome stilu. Prepiši tekst u bilježnicu, nacrtaj ukrasni okvir, neka on bude odraz nebeske ljepote u kojoj se našla djevojčica nakon</i></p>

svoje smrti, a iz koje se javlja svome ocu.

b)

ZVIJEZDA I ŠANSA

Napiši odgovor u bilježnicu.

Što je poruka ove pričiće?

Tko su bili ljudi koji su djevojčici sa žigicama mogli pružiti šansu da preživi, a nisu to učinili?

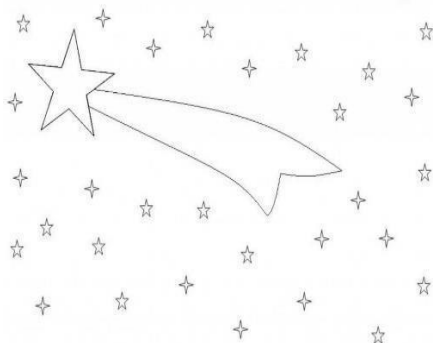

c)

MALI KRALJ I ZVIJEZDA

Mali kralj je ispunio svoju životnu zadaću i našao smisao svoga života na nebu tako što je unatoč poteškoćama našao zvijezdu za kojom je tragao. Djevojčica sa žigicama također je na nebu našla smisao i kraj svojoj patnji. Vjeruješ li u postojanje nebeskoga raja, mjesta na kojem se patnja nevinih preobražava u radost? Nađi u ulomku rečenice koje o tome govore. Prepiši ih u bilježnicu i ukrasi zvijezdama.

MJESTO PUNO RADOSTI I SJAJA

d)

ZVIJEZDA DA MI JE BITI

Kad pogledaš sljedeći video, napiši kako i ti možeš biti zvijezda svojim bližnjima donoseći svjetlo, toplinu, sjaj i ljepotu u njihove živote.

POKRENI SOLIDARNOST

<https://youtu.be/NaVxMR-LyPU>

2. AKTIVNOST – za rad u paru / za dva zainteresirana učenika

Ovu aktivnost rade dva učenika koja se jave za rad u paru. Učenici će na internetu istražiti životopise Oscara Wildea i Hansa Christiana Andersena i napraviti prezentaciju u Power Pointu tako što će slikovno prikazati njihova djela i odgovoriti na pitanje kako je Andresen utjecao na Wileda, te zašto se Andersenova djevojčica sa žigicama našla u Wildeovoj bajci.

3. AKTIVNOST – skupni rad za učenike koji su sudjelovali u projektima Literarno-dramske sekcije

JEZIČNI KUTAK

Učenici iz razreda koji su radili na projektima sekcije za sat iz pravopisa (u sljedećem tjednu), izradit će plakat na kojem će prikazati rečenice s jezičnim pogreškama koje su napravili tijekom svoga rada na projektima. Pogreške će ispraviti i usmeno objasniti na prvom satu iz jezika. Plakat mogu izraditi u Power Pointu.

NAPOMENA ZA NASTAVNIKE / UZ DRUGI ŠKOLSKI SAT: Učenici će prethodne

aktivnosti uraditi za domaću zadaću kako bi produbili doživljaj priče i izvukli pouke. Obrada nastavne jedinice predviđena je za dva školska sata. Na drugom satu učenici će prezentirati aktivnosti koje su uradili kod kuće, što će biti prigoda da učine i usmenu samoprocjenu svoga rada. Moguće je vrednovanje najboljih radova.

AKTIVNOST ZA KRAJ DRUGOGA ŠKOLSKOGA SATA

Na kraju drugoga nastavnoga sata učenici trebaju ispuniti listić za samoprocjenu svoga rada. Učenici će listiće primiti u Assignmentsu i upisati plusiće, vratit će listiće nastavnicima.

LISTIĆ ZA SAMOPROCJENU	NIKAKO	DJELOMIČNO	POTPUNO
Pozorno sam slušao/slušala čitanje ulomka na satu, tako da sam sve razumio/razumjela.			
Sudjelovao/sudjelovala sam u interpretaciji ulomka iznoseći svoje dojmove, osjećaje, zaključke, stavove, zapažanja i vlastita iskustva.			
Pružao/pružala sam potpune i točne odgovore na konkretna pitanja služeći se tekstom.			
Pozorno sam pratio/pratila sadržaj videozapisa i ozbiljno sam pristupio/pristupila izradi zadataka kod kuće.			
Potrudio/potrudila sam se razumjeti prenesena značenja stihova, a opomenu <i>Mome tati</i> napisati razumljivo i jasno.			
Domaću zadaću sam uradio/uradila u potpunosti.			
U pisanju i govoru sam se pridržavao/pridržavala pravopisnih normi.			

Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:

PRIJEDLOZI ZA RAD S UČENICIMA S POTEŠKOĆAMA

Motivacija

Nastavnica se može učeniku obratiti u osvrtu na video sljedećim pitanjima:

Je li ti se igrokaz svidio?

Tko ti je najbolje glumio?

Zašto je djevojčica sa žigicama bila tužna?

Interpretacija

Nastavnica može u kviz za interpretaciju uvrstiti pitanja koja će učeniku biti razumljiva i na koja će moći odgovoriti, npr.:

Zašto je djevojčici bilo hladno?

Jesu li joj ljudi pomogli?

Zašto se djevojčica bojala svoga oca?

Tko je jedini bio dobar prema djevojčici?

Rad kod kuće

Učenik može pogledati predložena videa. Može u bilježnici napisati odgovore na pitanja:

Sviđa li ti se nebo prepuno zvijezda?

Tko je volio djevojčicu i na kraju priče došao po nju da je odvede u nebo, među zvijezde?

Tko su osobe koje tebe vole i koje ti voliš?

Jesi li dobar prema osobama koje voliš?

Učenik može nacrtati ili napraviti zvijezdu uz pomoć nekoga od ukućana ili samostalno, ovisno o sposobnostima. U krakove zvijezde će upisati imena osoba koje ga vole. Zvijezdu može zalijepiti u bilježnicu.

PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE NASTAVNIH SATI

Moguće je tijekom videopoziva organizirati razgovor s djevojčicom sa žigicama. U ovom slučaju djevojčicu može ponovno glumiti učenica Sara koja ju je glumila u videu. Sara bi odgovarala na pitanja drugih učenika i razgovarala s njima iz svoje uloge. Učenica ovdje također treba biti kreativna, smišljati odgovore koje nam ulomak ne donosi. Učenici također trebaju biti što kreativniji u smišljanju pitanja. Cilj je saznati što više o djevojčici sa žigicama, njezinoj obitelji, o majci koja se ne spominje, o odnosima u obitelji, ponašanju njezina oca, razlozima siromaštva, nebrizi društvene zajednice i sl. Djevojčica sa žigicama može se dva puta pojaviti u razredu, na prvom satu kao zemaljska, a na drugom satu kao nebeska djevojčica koja odgovara na pitanja učenika o tajanama neba i susretu s bakom. Može se osmisliti ponovni susret djevojčice s njezinim ocem koji se pokajao i promijenio. Važno je da učenici koji glume razmisle o svojim ulogama, o onome što žele reći jedno drugom i saznati jedno o drugom.

LINKOVI I MATERIJALI:

Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse

- Link 1 https://youtu.be/wTff0GxqH_U
- Link 2 <https://wordwall.net/resource/12076635/kviz-pitanja>
- Link 3 https://youtu.be/oSXuMK7o_l8
- Link 4 <https://youtu.be/NaVxMR-LyPU>

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Moja čitanka 7 / čitanka za 7. razred devetogodišnje osnovne škole</i>; Dubravka Težak – Patricija Marušić – Olga Lekić; Alfa, Mostar 2016. – <i>Jačanje socijalnog uključivanja – jednako i kvalitetno obrazovanje za podršku uspješnog razvoja djece sjeverozapadnog Balkana 2016. – 2018.</i>; Save the Children za sjeverozapadni Balkan, Kanton Sarajevo 2016. g.
PRILOZI:	Slike/sheme/priručnici i sl.
	<p>Slike: https://images.app.goo.gl/9Fe2GGhCvyAwwZzRA https://images.app.goo.gl/4zyeQg2ASp1u1r4P9 https://images.app.goo.gl/oxs4ibLPFaEANHTZ7 https://images.app.goo.gl/VcZwH2WYtCCjRCP77</p> <p>Okvir: https://images.app.goo.gl/y2wrgy4SsZK1EtHn9</p> <p>Crtež: https://images.app.goo.gl/v6UfHce6SgVKC7icA</p>

SREDNJA ŠKOLA

Adna Pandžo – Engleski jezik

Ime i prezime nastavnika/ce:	Adna Pandžo
Škola:	Gimnazija Univerziteta Sarajevo School of Science and Technology (Gimnazija SSST)
Razred:	IIIa, IIIb
Predmet:	Engleski jezik/AS Level English (u okviru Međunarodnog Cambridge programa)
Naziv prakse:	Analyzing the use of persuasive language devices in advertisements
Trajanje aktivnosti:	Četiri časa od 30 minuta (120 minuta)
Potrebni materijali:	Reklame na YouTube platformi Interaktivni radni list (<i>graphic organizer</i>) Rubrika za ocjenjivanje
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	YouTube platforma Platforma Microsoft Teams Microsoft Word online Canva

SVRHA:	Provjera usvojenih znanja iz oblasti analize upotrebe tehnika ubjeđivanja (<i>persuasive techniques</i>) u reklamama
ISHODI UČENJA:	<ul style="list-style-type: none"> • Provjeriti nivo usvojenosti sadržaja iz oblasti jezičkih tehnika ubjeđivanja (<i>persuasive techniques</i>). • Provjeriti nivo usvojenosti sadržaja iz oblasti analize reklamnog teksta. Unaprijediti učeničke vještine analize tehnika ubjeđivanja u reklamnim tekstovima. • Razvijati osjećaj za samoevaluaciju. • Razvijati <i>growth mindset</i> kroz aktivnosti kojima je cilj ocjenjivanje, ali je fokus na učenju i poboljšavanju. • Razvijati medijsku pismenost. • Analizirati reklamne tekstove s ciljem razumijevanja tehnika propagande koji se u njima koriste.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 15 minuta</p>	<p>Profesorica pozdravlja učenike u video pozivu i objašnjava plan i ciljeve projekta. Učenici postavljaju pitanja u slučaju nejasnoća.</p> <p>Profesorica pita učenike da li znaju šta je to <i>infomercial</i>, kakav je to tip reklame? (Duže reklame karakterističnog sadržaja kakve se koriste za reklamiranje proizvoda poput Kosmodiska, krema sa puževom sluzi i slično). Učenici kratko diskutuju i daju primjere.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 95 minuta</p>	<p>Profesorica sa učenicima dijeli interaktivnu tabelu (<i>graphic organizer</i>). Učenici i profesorica kratko ponavljaju koje sve elemente ubjeđivanja/propagande trebaju tražiti u reklamama. Profesorica postavlja pitanja, učenici odgovaraju, razvija se diskusija. Ukoliko ima nekih nejasnoća, profesorica ih razjašnjava.</p> <p>Profesorica sa učenicima dijeli link za YouTube playlistu na kojoj se nalazi 13 reklama. Svaki učenik bira reklamu i javlja profesorici koju reklamu je izabrao/la.</p> <p>Učenici samostalno rade analizu svoje reklame. Profesorica je unaprijed kreirala zasebne kanale (<i>channels</i>) na platformi Teams kako bi mogla diferencirati nastavu i pratiti rad svakog učenika. Učenici mogu postavljati pitanja profesorici u svojim pojedinačnim kanalima, ili, po potrebi, komunicirati jedni s drugima u zajedničkom kanalu.</p> <p>Kroz svoj rad, učenici moraju kritički analizirati jezik ubjeđivanja koji se koristi u reklami i na osnovu informacija koje su naučili u prethodnim lekcijama, te donositi samostalne zaključke o razlozima upotrebe različitih metoda ubjeđivanja i njihovim efektima na potencijalne kupce.</p> <p>Profesorica može pratiti svakog učenika dok radi u programu Microsoft Word u realnom vremenu, te pravovremeno intervenirati i upućivati učenike u pravom smjeru, kroz komentare u Word dokumentu ili individualne video pozive. Na ovaj način fokus je na progresu i savladavanju sadržaja (<i>mastery</i>) i učenju kroz provjeru, a ne samo na brojanom ocjenjivanju.</p> <p>Učenici po završetku projekta, nakon diskusije s profesoricom i ispravki na osnovu njenih komentara, profesorici šalju završnu verziju svoga rada.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
ZAVRŠNI DIO Trajanje: 10 minuta	Profesorica zaključuje čas uz komentare o samom procesu rada i kratku općenitu evaluaciju uspješnosti projekta. Učenici daju vlastite komentare o sadržaju projekta, vlastitom učinku i ovom načinu provjere znanja.
Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:	<p>Projekat se može replicirati i u kombinovanom režimu rada ili redovnoj nastavi.</p> <p>Za dodatni nivo praktične primjene stečenih znanja u rješavanju konkretnih problema, bilo bi zanimljivo nakon ove aktivnosti sprovesti projekat u kojem učenici imaju zadatak sami kreirati ove vrste reklama za određeni proizvod (po izboru učenika ili profesora), uz primjenu različitih jezičkih tehnika ubjeđivanja.</p> <p>Aktivnost se, uz određene izmjene i pojednostavljenja, može vrlo uspješno realizovati i u redovnoj nastavi engleskog jezika kao stranog jezika po planu i programu Kantona Sarajevo.</p>
LINKOVI I MATERIJALI:	<p>Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse</p> <p>YouTube playlista</p> <p>Graphic organizer</p> <p>Rubrika za ocjenjivanje</p>
IZVORI:	<p>Navesti korištene linkove i literaturu</p> <p>Cambridge International AS/A Level English Language, Mike Gould and Marylin Rankin, Cambridge University Press, 2020.</p>
PRILOZI:	<p>Slike/sheme/priručnici i sl.</p> <p>Graphic organizer</p> <p>Rubrika za ocjenjivanje</p> <p>Prilozi se mogu preuzeti i uređivati u programu Microsoft Word.</p>

Senida Čeljo – Engleski jezik

Ime i prezime nastavnika/ce:	Senida Čeljo
Škola:	Srednja ekonomska škola, Sarajevo
Razred:	III
Predmet:	Engleski jezik
Naziv prakse:	Online Class Project Izrada animiranog filma i kviza na temu 'Friendship'
Trajanje aktivnosti:	3 - 4 školska časa: 1. Priprema projekta – uvod, upute 2. Rad na projektu – razmjena ideja, izbor i obrada materijala 3. Presentacija rada učenika na zajedničkom projektu 4. Analiza rada na projektu Napomena: Aktivnosti iz 3. i 4. časa se mogu realizovati u jednom času
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Računari, laptopi, mobiteli, – Google Classroom (online tabla) i Zoom.com., – Animaker, Animated Videos on Cloud www.animaker.com – Editor za uređivanje videa – Power Point za prezentaciju projektnog zadatka – Kahoot platforma – za kreiranje kviza <i>Friendship (Prijateljstvo)</i>
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • audio- vizuelne metode: usmeno izlaganje i demonstracija, • metoda čitanja i rada na tekstu , • metode istraživanja (spoznavanje i istraživanje dostupnih materijala, razvijanje kritičkog mišljenja), • učenje iskustveno, samostalno ili kroz interakciju sa drugim učenicima.

SVRHA:	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijati vještine govora i čitanja: pravilan izgovor, tečnost govora, intonacija i akcenat. Snimanje svog glasa je odlična metoda u učenju stranog jezika. Potiče želju za ispravnim govorom i učenjem engleskog jezika. • Koristiti novi vokabular koji se odnosi na temu i vježbati upotrebu naučenih gramatičkih konstrukcija • Razvijati istraživački rada - sakupljanje materijala iz više izvora, te vještina pravilnog odabira informacija vezanih za temu sa akcentom da učenici nauče razlikovati važnije sadržaje od onih koji su manje važni. • Primjeniti nove IT alate, programe i aplikacije • Analizirati vlastita postignuća - samoevaluacija onoga što su postigli radom na projektu, kao i spoznaja da ne mora sve biti savršeno urađeno da bi dobilo pohvalu. Analiza je potrebna u cilju ispravljanja grešaka. A greške su sastavni dio učenja i važan poticaj za poboljšanje.
--------	---

ISHODI UČENJA:

Projekat na kojem je radio cijeli razred kroz online časove engleskog jezika bio je veliki izazov za učenike. Od same ideje pa do realizacije primijećena je velika motivacija kod učenika i želja da se uradi nešto novo i produktivno. Postignuti su sljedeći rezultati:

- Učenici su naučili da organizacija i plan rada igra veliku ulogu u uspješnosti onoga što radimo.
- Ravnopravnom raspodjelom zadataka u grupi i timskim radom, učenici su dolazili do kreativnih ideja i rješenja. Pokazali svoju predanost ostvarenju cilja i ustrajnost u izvršenju zadatka.
- Svi učenici su dali svoj doprinos. Istraživali su i tražili materijale za svoje pod teme. Učili su da selektuju bitne informacije i da ih prezentuju svojim riječima, izbjegavajući kopiranje teksta sa interneta. Na ovaj način učenici se osposobljavaju i za cjeloživotno učenje i samoosposobljavanje.
- Prevaziđen je strah od pričanja stranog jezika (engleskog jezika), na način da su svi učenici pročitali svoj dio teksta, snimili svoj glas i imali priliku čuti sebe. Mogli su snimanje ponavljati koliko žele puta dok nisu bili zadovoljni svojim čitanjem.
- Učenici su obraćali pažnju na gramatiku, ispravan izgovor, fluentnost i intonaciju. Pokazalo se da empirijsko učenje je daleko više učinkovitije.
- Nivo samopouzdanja kod većine učenika se drastično povećao jer su osjećali zadovoljstvo zbog svog uspjeha.
- Poseban izazov je bila primjena novih IT alata koje učenici nisu prethodno poznavali.

Doprinos temi je bilo i učenje i razvoj vještina prilikom kreiranja interesantnog kviza na Kahoot.com platformi, koja je namijenjena za obrazovanje učenika pomoću igrica i kvizova.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p style="text-align: center;">I ČAS Priprema projekta (Uvod i upute)</p> <p style="text-align: center;">UVODNI DIO Trajanje: 10 minuta</p>	<p>Profesor pozdravlja učenike na času engleskog jezika.</p> <p>Da bi probudilo znatiželju učenika postavlja pitanja</p> <p><i>With whom do you share your secrets / best and worst moments?</i> <i>Can we live alone? Why do we need friends? Are you a friend to someone?</i></p> <p>Profesor uvodi u temu (Friendship) i objašnjava ideju i cilj projekta učenicima i predlaže da istraže ova pitanja kroz kreativan i zabavan način i tako nauče nove riječi, poprave svoj izgovor, savladaju nove IT vještine i podignu svoje samopouzdanje.</p>
<p style="text-align: center;">GLAVNI DIO Trajanje:30 minuta</p>	<p>Profesor daje uvodne napomene o planu realizacije projektnog zadatka koji će učenici raditi narednih nekoliko časa na temu Friendship.</p> <p>Aktivnost 1 Predstavljen je plan i organizacija rada (Teacher's Instructions / Upute učenicima za rad na projektu), koji je između ostalog podrazumijevao podjelu učenika u grupe, raspodjela podtema, određivanje koordinatora, te upute na koji način će se realizovati projekat. Finalni cilj je pravljenje animiranog filma sa glasovima svih učenika iz razreda, kao i kreiranje kviza o prijateljstvu.</p> <p>Podteme su:</p> <ul style="list-style-type: none"> •What is friendship? •Types of friendship, •Quality of friendship, •Characteristics of friendship, •Your friend is your mirror, •My Own Friendship •Friendship quotes (učenici, koji su imali slabije znanje iz engleskog jezika, dobili su lakšu podtemu). <p>Učenici ne moraju da rade u isto vrijeme, već kada to njima odgovara, ali poštujući zadate rokove. Povremeno se koriste online konsultacije sa članovima grupe i profesorom.</p> <p>Aktivnost 2</p> <p>Profesor usmeno, ali i u pisanoj formi, daje učenicima upute kao i savjete kako ispravno da istražuju materijal na internetu, selektuju bitne informacije i preoblikuju iste u jednostavne rečenice koje će kasnije čitati i snimiti za animirani film o prijateljstvu.</p>

	<p>TIPS FOR THE PROJECT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Each of students should research the materials from different resources and take the most important facts.</i> • <i>Do not copy the text! Write your own sentences!</i> • <i>Practise your reading and then record it and send to the project coordinators.</i> • <i>Each presentation has to last max. 2 minutes.</i> • <i>It is the best to cooperate together to accomplish goals</i> • <i>Avoid repeating the same things.</i> • <i>It can be short but effective.</i> • <i>Make a plan and take notes</i>
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Profesor podstiče učenike na kreativnost i iznošenje njihovih vlastitih ideja. Također im nudi da istraže Web 2.0. alate i odaberu koje će alate koristiti u realizaciji zajedničkog projektnog zadatka. Poslije realizacije projekta profesor će na osnovu ishoda učenja, indikatora i učeničkih radova pratiti i procijeniti rad učenika, ali će također i učenici sami moći procijeniti svoje znanje i doprinos projektu.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>II ČAS Rad na projektu: razmjena ideja; izbor i obrada materijala UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Profesor najavljuje nastavak aktivnosti vezanih za projekti zadatak cijelog odjeljenja. Nakon što je predstavljena tema i nakon što su učenici podijeljeni u grupe i dobili svoje teme za istraživanje, profesor poziva učenike da međusobno razmijene ideje i razrade sljedeće faze projekta.</p>
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 35 minuta</p>	<p>Aktivnost 3 Sve grupe prezentuju dosadašnji rad cijelom razredu . Projekat podrazumijeva i individualni rad učenika. Svaki učenik samostalno istražuje temu, bira materijal, i snima svoje čitanje. Svi članovi se međusobno pomažu i saraduju.</p> <p>Aktivnost 4 Koordinatori grupa predstavljaju scenario kako će izgledati film i po kojem će se redu postavljati obrađene pod teme. Odabiru se učenici koji će montirati i sinhronizovati čitanje sa slikama i sve sklopili u jedan animirani film.</p> <p>Aktivnost 5 Jedna grupa učenika kreira kviz na Kahoot.com platformi, koja je namijenjena za učenje kroz igrice i kvizove.</p>
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5minuta</p>	<p>Profesor tokom časa koordinira organizacijom projektnog zadatka. Sugerije i pomaže učenicima da pripremljeni materijal kombinuju i sastave u jedinstvenu cjelinu. Ovakve aktivnosti pridonose praktičnoj upotrebi jezika. Učenici postaju opušteniji i kreativniji. Profesor za naredni čas zakazuje finalnu prezentaciju animiranog filma <i>Friendship</i> kao i istoimenog kviza.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>III ČAS Prezentacija i analiza rada projektnog zadatka Friendship UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>U uvodu časa profesor se zahvaljuje učenicima na trudu koji su uložili tokom rada na projektu <i>Friendship</i>.</p> <p>Učenici se pripremaju za prezentovanje svog rada – animirani film sa glasovima učenika i izrada kviza.</p>
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 35 minuta</p>	<p>Profesor, prije prezentovanja animiranog filma koji su učenici uradili kao krajnji rezultat zajedničkog rada na projektu, pita učenike kako su se osjećali i šta su naučili tokom rada. Učenici iznose svoje iskustvo</p> <p>Aktivnost 6 Prezentacija filma Friendship koji je urađen putem animaker.com aplikacije. Prezentacija kviza Friendship na Kahoot.com platformi, koja je namijenjena za učenje kroz igrice i kvizove.</p> <p>Aktivnost 7 Poslije prezentovanja projektnog zadatka, učenici analiziraju projekat kroz Self - Evaluation formular u kojem su objektivno govorili o uloženom trudu i stečenom znanju.</p> <p>Formular za samoevaluaciju učenika (Student Self-Assessment Form) Please, use ticks ✓ for your answers. Only one is possible. Disagree = NO; Agree = between YES and NO; strongly agree = YES I found this activity interesting The group work motivated me to be better in English I understood all instructions I followed all the steps I learnt new vocabulary I learnt new IT skills I understood the aim of the project I made a strong effort and I am proud of results I didn't do enough. I could do more I was not able to do this task because of my lack of knowledge and skills. I was not able to do this task because of other reasons Your own comment:</p> <p>Profesor procjenjuje argumentovanost i kvalitet učeničkih komentara te iznosi i svoja zapažanja. Profesor na kraju časa ocjenjuje učenike za njihov sveukupni rad na osnovu postavljenih indikatora vrednovanja</p>

<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	Formular za nastavnikovu evaluaciju učeničkog rada na projektu (Teacher Evaluation Form For Students)	
	1.Relevance to the main topic	5 4 3 2 1
	2.The student was able to understand and choose the materials regarding the sub-topic of interest	5 4 3 2 1
	3.The student followed the teacher's instructions	5 4 3 2 1
	4.The student cooperated with other members of the group	5 4 3 2 1
	5.The student followed the limitations of time and quantity of materials	5 4 3 2 1
	6.Method to gather info: Student did not use the 'copy-paste' method. Materials were clearly stated and appropriately focused by student's own words.	5 4 3 2 1
	PROJECT PRESENTATION	
	7.The student recorded his reading	YES NO
	8.The student's audio -visuals presentation was effective	5 4 3 2 1
Teacher's Comments: The student's speaking / reading skills could have been improved by.... The student's researching work could have been improved by Teacher's Grade:		

<p>Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:</p>	<p>Motivacija učenika</p> <p>Rad sa cijelim odjeljenjem na jednoj temi je izuzetno izazovna ideja i traži posvećenost svakog učenika. Ukoliko jedan učenik ne bi uradio svoj zadatak ideja ne bi mogla biti uspješno realizovana. Upravo sa ovim objašnjenjem učenicima, započinje se rad na projektu. Odgovornost preuzimanja zadatka kod svakog učenika je dodatna motivacija. Osjećaju se važni i ohrabreni. Iako projekat imao koncept grupnog rada, ipak svaki pojedinac mora samostalno uraditi svoj dio.</p>
	<p>Primjena IT alata omogućava kreativniju realizaciju nastave, a učenicima je zanimljivija i daje bezbroj mogućnosti</p>

<p>Linkovi i materijali:</p>	<p>Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse</p>
	<p>Animirani film "Friendship" Srednja ekonomska skola, Sarajevo https://drive.google.com/file/d/1LMC76cj3aOaLknzeP4NuXXZ9KESLHEby/viiew?usp=sharing</p>
	<p>Link za kviz koji su učenici kreirali na Kahoot.com: https://create.kahoot.it/share/friendship/af7e9f85-8fa6-4a6a-854a-e89f4f9fc8be?fbclid=IwAR0uB8a2_SRVt2_5IbxcRnxLahK2k1_aEJIHTmbYhowS3ERxf8Puwicjus</p>
	<p>Materijal koji profesor priprema za upute kako realizovati projektni zadatak i materijal za evaluaciju projekta https://drive.google.com/drive/folders/1L4YUm8gj85QW8QdP9QEi1Nzym4WmEzbc?usp=sharing</p>

IZVORI:

Navesti korištene linkove i literaturu

Učenici su koristili internet za istraživanje o temi Friendship
Nije korišten udžbenik niti druga literatura.

PRILOZI:

Semir Salihović – Islamska vjeronauka

Ime i prezime nastavnika/ce:	Semir Salihović
Škola:	JU Gimnazija Dobrinja i JU Željeznički školski centar
Razred:	I - IV
Predmet:	Islamska vjeronauka
Naziv prakse:	Digitalne lekcije za predmet Islamska vjeronauka
Trajanje aktivnosti:	Svi nastavni sati tokom Nastavne godine (trajanje 30 ili 45 min.) Ovdje izlažem model od 30 minuta.
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema (laptop, mobitel) – Internet konekcija
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> - sites.google.com - classroom.google.com

SVRHA:	Približiti se što više „instagram“ ili „facebook“ generacijama koje ne žele učiti na klasičan način već putem inovativnih metoda i dodatnih rješenja.
ISHODI UČENJA:	<p>Očekivani rezultati/ishodi učenja kod učenika I razreda srednje škole:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opisuje razvoj vjere zajedno sa razvojem čovjeka na Zemlji i zajedničku misiju svih Božijih poslanika, od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s. 2. Analizira smisao predanosti Uzvišenom Allahu, i prihvata islam kao nužnu potrebu duše. 3. Navodi izvore islama i opisuje načine dostavljanja objave. 4. Analizira ulogu Kur'ana i sunneta u argumentovanju učenja islama i djeluje u skladu s njima. 5. Opisuje smisao vjerovanja i prepoznaje vjeru kao životnu energiju koja čovjeku daje snagu u susretu sa izazovima života. 6. Povezuje temelje vjerovanja sa životom i određuje svoje prioritete prema njima. 7. Objašnjava nastanak svijeta i čovjeka iz ugla vjere i nauke, upoređuje učenje vjere i nauke o stvaranju, porijeklu svijeta i čovjeka, te određuje vlastito porijeklo. 8. Podržava ulogu islamskih dužnosti u svom životu i iskazuje vjeru u emocionalnom, intelektualnom, porodičnom i društvenom životu. 9. Povezuje vjeru i život, određuje vlastiti put i procjenjuje svoj odnos prema islamskim dužnostima.

10. Definiira i objašnjava pojmove: islam, monoteizam, politeizam, ateizam, objava-vahj, sunnet, meleki, Sudnji dan, slobodna volja, kadaa i kader, hilafet, halifa, halifat.
11. Opisuje ekološki princip sklada, mjere i održavanja ravnoteže prema učenju islama.
12. Identificira i razmatra ekološke probleme, tumači stavove islama prema prirodnim bogatstvima i ulogu čovjeka u prirodi.
13. Kreira i predlaže mjere za obnavljanje i očuvanje prirodnih bogatstava, praktikuje ekološku kulturu muslimana i reaguje na narušavanje harmonije.
14. Objašnjava stavove islama o moralu, dobru i zlu, analizira njihovu ulogu u svom životu.
15. Prepoznaje ovovremene izazove za mlade osobe i analizira načine odgovora na njih.
16. Analizira vjersku dimenziju kulture odijevanja u kontekstu trendovskih tokova i estetike.
17. Opisuje ulogu hrane u različitim kulturama i prepoznaje da islamska kultura promovira zdravu hranu.
18. Objašnjava demokratski način formiranja islamske države, istražuje njeno mjesto i ulogu u historiji čovječanstva, te ukazuje na osobine njenih pravednih vladara s ciljem pružanja pomoći mladima u izboru svog vođe.
19. Analizira određene ajete i hadise i povezuje ih sa životom.
20. Identificira dijalog kao obilježje islama, prepoznaje upute Kur'ana i sunneta za oblikovanje muslimanske kulture dijaloga.

Očekivani rezultati/ishodi učenja kod učenika II razreda srednje škole:

1. Definiira i opisuje pojmove: identitet, ibadet, sloboda, grijeh, pokajanje, rad, zajednica, ummet, džemat, dinastije Emevija i Abasija.
2. Objašnjava ulogu čovjeka na Zemlji, svoju viziju, misiju i svrhu življenja.
3. Izdvaja vlastite potrebe nužne za sretan i uspješan život iz ugla islama i argumentovano ih brani.
4. Razlikuje potrebe tijela i duše, te obrazlaže posljedice davanja prioriteta potrebama tijela u odnosu na potrebe duše.
5. Prepoznaje i prihvata svoja tjelesna, društvena, psihološka, religiozna i kulturna obilježja radi daljeg razvijanja identiteta i uspješne integracije u društvo.
6. Upoređuje slobodu u demokratskom društvu i islamu, argumentira vlastiti izbor, te izdvaja posljedice koje taj izbor uzrokuje nezavisno od vršnjaka, medija i sl.
7. Obrazlaže stav islama prema grijesima, kao i tjelesnu i duhovnu štetu koja proizlazi iz grijeha.
8. Analizira smisao tevbe, njenu tjelesnu i duhovnu dimenziju i vrijednosti, te koristi tevbu nakon griješenja a kajanje i izvinjenje u griješenju prema čovjeku.
9. Otkriva značaj ibadeta u životu čovjeka, te objašnjava kako sva dobra djela (učenje, rad, pomaganje, govor, jelo i sl.) postaju ibadet, ukoliko se čine u ime Allaha, dž.š., i donose nagradu na oba svijeta.
10. Objašnjava univerzalne vrijednosti porodičnog i društvenog života Muhammeda, a.s., te podržava stav da ljubav prema Muhammedu, a.s, predstavlja temelj ljubavi prema svim ljudima i svim bićima.
11. Navodi i analizira mišljenja i stavove drugih o Muhammedu, a.s.

12. Obrazlaže učenje islama o zajednici, ulogu čovjeka u gradnji zajednice i ulogu džemata u zajednici.
13. Inicira pozitivne međuljudske odnose unutar zajednice i poštuje ravnopravnost među spolovima.
14. Analizira odnos islama prema drugim kulturama, te argumentuje činjenicu da islam nije uništavao druge kulture, nego ih oplemenjivao.
15. Prepoznaje nastanak islamske umjetnosti, na temelju Objave u susretu s drugim kulturama, te nastanak prvih naučnih centara i njihov doprinos razvoju umjetnosti, znanosti i kulturi.
16. Prepoznaje razliku između Pravedenih halifa i dinastija Emevija i Abbasija.
17. Opisuje širenje hilafeta i dolazak islama u Evropu, te prepoznaje doprinose islama čovječanstvu i svoje naslijeđe.
18. Samostalno analizira određene ajete i hadise i povezuje ih sa životom.
19. Identificira dijalog kao obilježje islama, prepoznaje upute Kur'ana i sunneta za oblikovanje muslimanske kulture dijaloga.
20. Objašnjava kako se muslimani trebaju odnositi prema drugim i drugačijim, te uspoređuje i određuje nivo kulture dijaloga kod nas i drugih radi vlastitog usavršavanja.

Očekivani rezultati/ishodi učenja kod učenika III razreda srednje škole:

1. Analizira razloge vjerovanja, objašnjava različita vjerovanja, te upoređuje monoteističke religije.
2. Obrazlaže islam kao život sa svrhom.
3. Prihvata da je Božija jednost (tevhid) suština vjere prema kojoj postavlja svoje ciljeve.
4. Prihvata svoja jedinstvena obilježja kao Božiji dar.
5. Prepoznaje u svakodnevnici različite situacije, postupke i osjećanja u kojima mu vjerovanje, služi kao faktor zadobijanja vlastite osobnosti.
6. Analizira društveni kontekst objave Kur'ana.
7. Obrazlaže naučne dokaze koji potvrđuju savršenstvo Kur'ana.
8. Argumentuje islamsko poimanje slobode u kojem čovjek robuje samo Bogu, te razumijeva prava i u dužnosti koje iz toga proizilaze.
9. Objašnjava odnos slobodne volje i sudbine, te prepoznaje životne situacije u kojima je svojevoljno nešto odlučio.
10. Objašnjava da moralom ostvarujemo puninu svoje ljudskosti i identifikuje moralne uzore.
11. Analizira i prihvata islamsku etiku rada.
12. Analizira različite pokušaje iskrivljenog i neargumentovanog predstavljanja položaja i prava žene u islamu i pozicioniranja uloge muškarca u zajednici.
13. Objašnjava islamsko razumijevanje spolnosti i razlike između muškarca i žene.
14. Interpretira načine biranja partnera za bračnu zajednicu.
15. Argumentuje islamski pogled na brak, kao ravnopravni ugovor muškarca i žene - susretanje ljubavi, međusobnog uvažavanja i poštivanja.
16. Objašnjava nezamjenljivu ulogu žene u odgoju, kulturi i društvu, te prepoznaje časne uzore kroz historiju islama (Asja, Merjema, Hatižda, Fatima, Aiša, r.a., Sayyida Nafisa i dr.).
17. Upoređuje tradicionalnu i savremenu porodicu.
18. Obrazlaže vrijeme, historijski, naučni i kulturni kontekst u kojem se kultura učila od muslimana, te analizira principe širenja islama.

19. Argumentuje svjedočanstva iz oblasti islamskih nauka, filozofije, duhovnosti i umjetnosti.
20. Analizira položaj, ulogu i značaj muslimana danas.

Očekivani rezultati/ishodi učenja kod učenika IV razreda srednje škole:

1. Analizira historijski kontekst islama u Bosni i Hercegovini.
2. Analizira doprinos islama procvatu materijalne i duhovne kulture u Bosni i Hercegovini, te oblikovanju identiteta Bošnjaka.
3. Navodi i opisuje različite vakufe u Bosni i Hercegovini i izdvaja njegov značaj za pojedinca i zajednicu.
4. Objašnjava strukturu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i navodi njene odgojno-obrazovne institucije, te doprinosi njenom radu.
5. Objašnjava stav islama prema učenju, znanju, nauci i učenjacima.
6. Poređi konstantnost učenja vjere i promjenjivost naučnih dostignuća.
7. Analizira određene ajete, hadise i doprinos muslimana razvoju nauke
8. Podržava cjeloživotno učenje u kontekstu Prve objave.
9. Navodi nove religiozne pokrete, te analizira rizike potpadanja pod utjecaj istih.
10. Objašnjava stav islama o kloniranju, eutanaziji, umjetnoj oplodnji, transplataciji organa, abortusu, estestkoj hirurgiji...
11. Obrazlaže preventivnu ulogu islama u borbi protiv ovisnosti, spolnih bolesti i poroka.
12. Objašnjava mir kao temeljnu odrednicu islama, i interpretira *nasilje, nepravdu, rat i terorizam* kao devijacije.
13. *Definiše i objašnjava pojmove: zikr, inaba, takvaluk, mehabbe i ma'rife*
14. Klasificira tesavuf kao islamsku duhovnost i opisuje stupnjeve duhovnog usavršavanja.
15. Analizira potrebu stalnog sjećanja na Boga radi Njegove milosti i zadovoljstva.
16. Odabire blagodatni života u skladu sa učenjem islama, objašnjava negativne trendove potrošačkog društva.
17. Daje kritički osvrt o utjecaju društva i kulture na razvoj identiteta pojedinca
18. Opisuje svoje razumijevanje života u kontekstu materijalne, društvene, kulturne i duhovne sfere.
19. Obrazlaže važnosti harmonije između znanja, vjerovanja i djelovanja.
20. Afirmiše islamske vrijednosti u kontekstu ključnih kompetencija.
21. Prepoznaje vrijednosti koje vode ka uspjehu i sreći.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 3 minuta</p>	<p>Problem!</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udžbenik sadrži štire paragrafe o nekoj temi. Lekcija je određena brojem strana u udžbeniku. ▪ Nastavnici troše vrijeme na pripremu. Često svake godine, sve iz početka. <p>Zašto Digitalne lekcije?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Učitelji žele da podijele nastavni materijal sa djecom i kolegama. ▪ Informacija u udžbeniku je limitirana brojem strana. ▪ Potreba da se pripremi lekcija od strane nastavnika ▪ Širi se broj autora jedne nastavne jedinice ▪ Djeci se daje prilika da uče predmet iz više različitih izvora. ▪ Djeca mogu sami da preuzmu odgovornost u učenju. <p>Unos nastavnih lekcija, ostalog nastavnog sadržaja, ispita, prezentacija, itd.</p> <p>U svaku mapu nastavnik unese:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentacije i video lekcije nastavnika (YouTube). ▪ dokument sa dodatnim referencama drugih autora, mape, itd. ▪ primjeri testova i pitanja iz lekcije ▪ vježbe, igre i pitanja za diskusiju. <p>Recenzija od strane više nastavnika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nastavnici, profesori, kolege i sami učenici sugerišu, dopunjuju i koriguju predloženi materijal u skladu sa novim saznanjima, radovima drugih ljudi i najboljim praksama. ▪ Nastavnici su urednici koji odlučuju koji materijal zaslužuje da bude objavljen. ▪ Vremenom svaka nastavna jedinica će da ima najbolji sadržaj. <p>Korištenje materijala u nastavnom procesu škole</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Učenici pročitaju lekciju iz udžbenika 2. Učenici pročitaju dopunski digitalni nastavni materijal 3. Na času se vrijeme provede analizirajući i pojašnjavajući nastavni materijal. Diskusije, grupne vježbe i slične nastavne metode. 4. Učenici koriste vježbe, zadatke i drugi dopunski digitalni materijal da utvrde znanje. 5. Nastavnici koriste priliku da upotpune digitalni sadržaj novim lekcijama na osnovu reakcije učenika na nastavni materijal.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 15 minuta za obavezne sadržaje</p>	<p>Učenik pristupa platformi putem prethodno dostavljenog linka. Svaki posjetilac platforme tokom prvog pristupanja na naslovnoj strani može čitati o samoj Platformi i njenim mogućnostima, o čemu sam pisao u „uvodnom dijelu“.</p> <p>To može činiti klikom na „ponuđene linkove“ kada se učenicima otvaraju nove baze u kojima mogu dobiti i druge osnovne informacije, poput informacija o profilu nastavnika za predmet, ili informacije o autoru dobre prakse.</p> <p>Nakon toga, na dnu naslovnice postavljeni su „pristupni linkovi“ za svaki razred srednje škole (I, II, III i IV).</p> <p>U ovisnosti o tome kojem razredu učenik pripada, putem tog linka će i pristupiti „listi nastavnih jedinica“ predviđenih NPP-om za svaki pojedinačni razred. Važno je napomenuti da su za svaki razred jasno istaknuti ciljevi i zadaci vjeronauke u tom razredu, a za svaku tematsku oblast i jasno precizirani „ishodi učenja“. To je veoma važno za učenike, jer, po prvi put na jednom mjestu imaju obrazložene sve segmente NPP-a na praktičan i jednostavan način.</p> <p>Osim toga, svaki učenik se može vratiti sadržajima iz prethodnog razreda ili, pak, ići u budućnost pa vidjeti šta će raditi u višim razredima i to nebrojeno puta. A platforma može poslužiti i roditeljima da čitaju i usavršavaju se kroz brojne sadržaje, u konačnici svim građanima jer ovom platformom predmet Islamska vjeronauka može biti i potpuno otvoren za javnost. Dakako, važno je istaknuti da, slanjem linka vjeroučiteljima BiH (kojih je oko 1000), otvaramo i mogućnost jednoobraznom poučavanju vjeronauci svih učenika Bosne i Hercegovine, pa i dijaspore.</p> <p>Nadalje, profesor, (npr. putem meeta ili tekstualno putem platforme classroom, odnosno neke druge), daje instrukciju kojoj nastavnoj jedinici učenici trebaju pristupiti tokom određenog nastavnog sata, nakon čega učenici klikom na numerisanu nastavnu jedinicu pristupaju „njenim raznovrsnim sadržajima“.</p> <p>U sklopu jedne nastavne jedinice nalazi se mnoštvo sadržaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na samome početku „naslovna fotografija“ koja ima za cilj predstaviti temu iz naslova; - odmah ispod nalazi se rubrika s „<i>Tekst pojašnjenja</i>“. Klikom na link „<i>teksta pojašnjenja</i>“ učenicima se otvara prozor u kojem profesor daje pisanu instrukciju '<i>kako rukovati sadržajima lekcije</i>'. Po čitanju '<i>uvodnih napomena</i>', učenici zatvaraju prozor i kreću u '<i>samostalno istraživanje</i>'; - prvo što mogu pročitati jeste određeni „light motive“ koji se nalazi u u istoj rubrici, ispod čega već imaju brojne druge sadržaje; - prvi od njih i najvažniji jeste „video predavanje“ predmetnog profesora. Profesor prethodno snimi samostalno svoje predavanje, montira ga u određenom programu koristeći određenu '<i>muzičku podlogu</i>'. Kada video bude kreiran, isti objavljuje na vlastitom '<i>youtube kanalu</i>' odakle ga '<i>povlači na platformu</i>'. Predavanje traje 5 do 10 minuta i predstavlja '<i>srž</i>' onog o čemu učenici trebaju nešto naučiti. Ovaj dio sadržaja spada u 'obavezne materijale' za pregled, a na njega se učenici mogu vraćati kada god to požele - nebrojeno puta. To, dakako, zbog toga što postoji realna mogućnost da nisu zapamtili svo izlaganje predmetnog profesora, pa shodno tome mogu obnoviti gradivo u svakom trenutku. Za razliku od ovog pristupa, meet

kommunikacija (predavanje) ukoliko se ne snimi, ili predavanje uživo u školi imaju taj nedostatak;

- Osim toga, tu je i „**PPT prezentacija**“ u kojoj učenici mogu čitati *'informaciju više'*. I ovaj dio spada u **'obavezne materijale'** za pregled;
- nakon toga, za učenike su na jednom mjestu objedinjeni i brojni drugi sadržaji. Naprimjer, „**kratak film**“ o temi u režiji profesionalaca koji takve video materijale snimaju za potrebe određenih TV kuća i sl. Takvih video materijala ima nebrojeno mnogo na youtube kanalima, a koji mogu biti iskorišteni kao dodatni materijali za educiranje;
- osim toga, predmetni profesor može priložiti i druge materijale koji bi mogli biti od koristi učenicima za samostalno istraživanje, naprimjer, „**karte, slikovnice**“ i slično;
- za one učenike koji se ne zadovoljavaju time i žele znati više od toga, postoji i rubrika „**saznajmo više**“. U okviru ove rubrike predmetni profesor može priložiti sve druge linkove koji su u uskoj vezi s temom, naprimjer *'Aljazeera'* ili *'BBC-ove'* serijale. Svi ovi sadržaji spadaju u **'neobavezne materijale'** za pregled, ali ostvljaju učenicima mogućnost da upotpune svoje znanje ukoliko to žele;
- nakon toga, slijedi rubrika sa „**pitanjima za diskusiju**“. Svaka nastavna jedinica ima minimalno dva pitanja. Odgovore na njih učenici bi trebali znati nakon što preslušaju predavanje i pročitaju prezentaciju. Međutim, ako i dalje ne znaju tačan odgovor, *'klikom na svako pitanje'* ponuđen je i odgovor iz kojeg se mogu pripremiti za nastavni sat *'propitivanja i ponavljanja'* gradiva. Ovaj dio sadržaja učenici imaju u **'obavezi'** naučiti i razumjeti;
- u konačnici, posljednja rubrika predviđa i „**kviz**“, odnosno „**test**“. Svaka nastavna jedinica, dakle, prema zamisli će biti upotpunjena „kvizom“, odnosno „testom“ za samoprocjenu ili procjenu znanja od strane predmetnog profesora. Kada učenik odgovori na pitanja i podnese test s odgovorima na pitanja, profesor može da ocijeni učenika i slično. U ovisnosti od nastavne jedinice ovaj dio može podlijegati **'obavezi ili ne'**;
- ukoliko, pak, učenik želi znati i više od toga, vratit će se na vrh prozora u rubriku gdje je i „tekst pojašnjenja“, gdje u desnom uglu ima i opciju „**Preporuka za čitanje**“ u kojoj se nalazi poseban link pod nazivom „**Čitaj**“. Klikom na ovaj link učenik ima priliku čitati opširnije određenu knjigu relevantnog autora ili, pak, određene naučne radove, zanimljive tekstove i slično. Ovaj dio spada u **'neobaveznu'** građu.
- Uzevši sve u obzir, možemo primjetiti da je predmetni profesor ustvari mentor koji vodi učenika kroz proces samostalnog istraživanja. U tom procesu, on sam pokaže kako bi moglo, a učenik po istom urneku ili boljem ide dalje i više. Pored učenika i sve kolege profesori mogu davati svoje sugestije, a sve u svrhu da vremenom imamo najbolje materijale za svaku nastavnu jedinicu.

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: --- 12 minuta</p>	<p>U ovom dijelu profesor će razgovarati s učenicima o obaveznim materijalima kada će učenici moći postaviti svoja pitanja i otkloniti nedoumice. Zatim će predmetni profesor učenicima dati smjernice za rad kod kuće u smislu 'zadacé'. Do narednog nastavnog sata – jedna grupa može dobiti zajednički zadatak za istraživanje iz 'glavnog dijela'. Pojedinci mogu dobiti, također, određeni zadatak na kojem će samostalno raditi.</p> <p>Tokom narednog nastavnog sata profesor može, naprimjer, razgovarati samo o sadržajima određene nastavne jedinice i skupa s učenicima odlučivati koji sadržaji su dobri, a koji ne, te na taj način vršiti izmjene i dopune sadržaja, u smislu zamjene postojećih materijala boljima.</p> <p>Profesor će učenicima jasno ukazati na to, da on sam, više nije jedini izvor stjecanja informacija i znanja već da je on samo posrednik preko kojeg učenici kreću u samostalno istraživanje u ovisnosti o vlastitim interesima.</p>

<p>Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:</p>	<p>Preporučujem Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo da organizira promoviranje ove dobre prakse za širu javnost, za profesore drugih predmeta, za akademsku zajednicu koja bi na Univerzitetu mogla napraviti slične ili bolje platforme za studente. Ova platforma je prototip neke koja bi mogla biti daleko superiornija. Taj poduhvat je izvodiv samo u suradnji s Ministarstvom ili u slučaju mog predmeta - s Rijasetom, kada bismo ovakvu platformu formirali za sve razrede osnovnih i srednjih škola.</p> <p>U takvom superiornijem konceptu predavanja za svaku pojedinačnu temu bismo snimali u suradnji s univerzitetskim profesorima, a tehnički dio uređivali s media centrima. Na tom putu sam već napravio određene korake. Uprava za obrazovanje i nauku Rijaseta me angažirala na uredničkim poslovima oko Zbirke digitalnih materijala za IV razred srednje škole. Taj posao je uspješno završen. Osim toga cijeli tim mojih kolega na nivou BiH izradio je iste Zbirke za sve ostale razrede osnovnih i srednjih škola. To bi bila svjetla budućnost predmeta.</p> <p>No, za takve poduhvate neophodna su ozbiljna finansijska sredstva, izdvajanja i stimulacije. Jer, na ovoj platformi radim već cijelu godinu dana i još uvijek sam postavio samo dio onog što sam zamislio. Za ozbiljan rad na ovoj dobroj praksi, prijeko je potrebna u prvom redu podrška Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Dakako, dovoljan poticaj za mene je i to što ste moju dobru praksu uvrstili među 5 najboljih iz kategorije srednjih škola. Ali zajedno moramo nastaviti dalje.</p> <p>U konačnici, ovaj koncept bismo mogli prenijeti i na sve druge predmete (matematika, geografija, fizika, biologija i drugi). Tada bi cijela priča imala potpun smisao.</p>
--	--

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse
	<ul style="list-style-type: none"> – Link 1: https://sites.google.com/view/islamska-vjeronauka/islamska-vjeronauka <p>Napomena: Za potrebe ovog digitalnog kataloga predlažem da pogledate uglednu lekciju pod brojem IV.2.3. „Doprinos muslimana razvoju nauke“ i da krenete i samostalno istraživati shodno instrukcijama iz 'glavnog dijela'.</p>

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu
	Svi izvori su navedeni na samoj platformi. Uglavnom su to autorski materijali: Video predavanje, PPT, kviz/test, pitanja i sl. Ostali materijali su povučeni s youtube i to je njihov izvor.

PRILOZI:	Slike/sheme/priručnici i sl.
	Svi prilozi postavljeni su na platformi kojoj pristupate putem, gore navedenog linka.

Merima Pašalić – Psihologija

Ime i prezime nastavnika/ce:	Merima Pašalić
Škola:	JU Treća gimnazija, Sarajevo
Razred:	III razred gimnazije
Predmet:	Psihologija
Naziv prakse:	Projektni čas: Instagram i teorije ličnosti
Trajanje aktivnosti:	12 časova realiziranih u periodu od 6 sedmica, u periodu od 4.3.2020. do 14.4.2020.
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema (računari, TV, internet) – Udžbenik (Psihologija: Udžbenik za gimnaziju; Jasminka Zećo; Sarajevo Publishing; 2009.)
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda dijaloga - Metoda demonstracije - Metoda usmenog izlaganja - Društvena platforma – Instagram - Edukativna platforma – Office 365 - Komunikacijska platforma - Zoom

SVRHA:	Svrha projekta je bila da učenici vrijeme koje inače provode na društvenim platformama (Instagram) iskoriste u kreativnom procesu učenja kroz istraživanje. Približiti proces istraživanja i učenja kroz korištenje društvenih platformi koje su učenicima mnogo zanimljivije i draže za koristiti od standardnih nastavnih pomagala.
ISHODI UČENJA:	<ul style="list-style-type: none"> • Učenici su kroz projekat naučili osnovne pojmove psihologije ličnosti. • Učenici su se upoznali sa najznačajnijim teoretičarima ličnosti i sa njihovim biografijama. • Učenici su se upoznali sa najznačajnijim teorijama ličnosti. • Učenici su razvijali svoju samostalnost i kreativnost. • Učenici su se dobro zabavili.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 90 minuta (dva školska časa)</p>	<p>Nastavnica 4. 03. 2020. godine obavještava učenike III5 razreda o pokretanju projekta. Nastavnica poučava učenike o 4 najznačajnije teorije ličnosti u psihologiji i njihovim predstavnicima.</p> <p>Nastavnica učenike dijeli u 4 grupe po 6 učenika, te im dodjeljuje zadatke. Svaka grupa ima zadatak da istraži o zadatom teoretičaru i njegovoj teoriji, te da u naredne 4 sedmice kreira njegov Instagram profil i redovno ga održava, sa ciljem što boljeg predstavljanja teoretičara i njegove teorije ličnosti.</p> <p><u>1. grupa: Sigmund Freud i psihoanalitička teorija ličnosti</u></p> <p><u>II grupa: Gordon Allport i personalistička teorija ličnosti</u></p> <p><u>III grupa: B.F.Skinner i bihevioristička teorija ličnosti</u></p> <p><u>IV grupa: Abraham Maslow i humanistička teorija ličnosti</u></p>

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 7 školskih časova</p>	<p>Učenici u saradnji s nastavnicom vrše svoja istraživanja. Nastavnica im pomaže u pronalasku odgovarajućih izvora informacija. Učenici prave Instagram profile svojih teoretičara ličnosti i redovno objavljuju relevantne sadržaje. Nastavnica također kreira Instagram profil kako bi mogla pratiti učeničke radove i njihov napredak.</p> <p>Tokom ovog perioda, nastavnica prati objave učenika na Instagram profilima koje su kreirali, i po potrebi daje sugestije, te evidentira njihovu aktivnost i napredak.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
ZAVRŠNI DIO Trajanje: 3 školska časa	<p><u>I čas</u>: učenici prezentiraju nastavnici konačne verzije Instagram profila svojih teoretičara. Nastavnica daje smjernice za dalje, za način prezentacije, te daje prijedloge za unaprijeđenje prezentacija svake grupe.</p> <p><u>II čas</u>: (u trajanju dva školska časa): učenici putem video konferencije na Zoom platformi prezentiraju Instagram profile koje su kreirali.</p>

Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:	<ul style="list-style-type: none"> • Ovakva nastavna praksa je veoma motivirajuća za učenike, obzirom da koristi društvenu platformu Instagram, koja je veoma popularna među adolescentima, za učenje i istraživanje kroz zabavu. • Prijedlog je da se učenicima daje na izbor društvena platforma koju najviše koriste ili koja je u datom trenutku najpopularnija među učenicima (pretpostavlja se da je to sada TikTok ili neka druga platforma u budućnosti), kako bi se povećala motivacija učenika za rad. • Moguće je i skratiti period nastavne prakse na manji broj časova, u zavisnosti od raspoloživog vremena. • Društvene platforme je moguće koristiti za učenje i istraživanje i u drugim nastavnim predmetima, ne samo u Psihologiji.
---	---

LINKOVI I MATERIJALI:	Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse
	<ul style="list-style-type: none"> – https://www.instagram.com/allp.ortgordon/?hl=en – https://www.instagram.com/skinner.burhus/?hl=en – https://www.instagram.com/sigmund.freud38/?hl=en – https://www.instagram.com/abraham_maslow/?hl=en

IZVORI:	Navesti korištene linkove i literaturu
	<ul style="list-style-type: none"> – Psihologija; Udžbenik za gimnaziju; Jasminka Zećo, Sarajevo Publishing, 2009. – https://www.verywellmind.com/biography-of-abraham-maslow-1908-1970-2795524 – https://www.verywellmind.com/sigmund-freud-biography-1856-1939-2795544 – https://www.verywellmind.com/b-f-skinner-biography-1904-1990-2795543 – https://www.verywellmind.com/gordon-allport-biography-2795508

Amila Huseinbašić – Bosanski jezik i književnost

Ime i prezime nastavnika/ce:	Amila Huseinbašić
Škola:	JU Treća gimnazija Sarajevo
Razred:	2. razred
Predmet:	Bosanski jezik i književnost
Naziv prakse:	Ljetopis Mula Mustafe Bašeskije
Trajanje aktivnosti:	4 školska časa (30 min)
Potrebni materijali:	<ul style="list-style-type: none"> – Multimedijalna oprema – Digitalna platforma Microsoft Office 365
Metode/alati korišteni pri realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavna praksa je realizovana kao projektna aktivnost. – Korelacija sa drugim oblastima i nastavnim predmetima: dramska umjetnost, psihologija, filozofija, historija, geografija, likovna kultura, muzička kultura

SVRHA:	Razvijanje kreativnosti i zainteresiranosti za čitanje lektire, kompetencija i kritičkog mišljenja.
ISHODI UČENJA:	Razvoj kritičkog mišljenja i medijsko-informacijske pismenosti, inkluzija učenika sa teškoćama u razvoju.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>UVODNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Učenici su dobili jasne smjernice o zadatku i načinu rada i ocjenjivanja, tako da su sami mogli procijeniti, na osnovu uloženog truda, kakvu ocjenu mogu dobiti.</p> <p>Kriteriji su bili sljedeći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pročitati lekturu uz obaveznu provjeru (postavljanje pitanja o detaljima iz lektire). 2. Osim zadatih teza za obradu lektire, učenici su unaprijed dobili upute za realizaciju vlastite teze i objašnjenje kako da je pripreme. 3. Učenicima je sugerirano da će ovakvim pristupom pročitano djelo proširiti vidike, razbiti predrasude, razviti kreativnost i toleranciju preko grupnog rada, izoštriti kritičko mišljenje i okušati se u nečem novom. 4. Učenicima je data mogućnost da maksimalno iskoriste svoje medijsko-informatičke vještine, tako što će istražiti aplikacije koje su im potpuno nepoznate ili poznate aplikacije koristiti na nove načine.

OPIS PRAKSE	Detaljan tok aktivnosti
<p>GLAVNI DIO Trajanje: 35 minuta</p>	<p>U glavnom dijelu časa radilo se na <i>Ljetopisu Mula Mustafe Bašeskije</i>, a za vlastitu tezu i zadatak su učenici dobili da se na kreativan i drugačiji način osvrnu na Bašeskijinu misao „Što se zabilježi ostaje, a što se pamti iščezava.“ Također, učenici su se mogli baviti i hićajama, koje su sastavni dio <i>Ljetopisa</i>. Ovo je dokaz da online nastava nije nikakva prepreka za učeničku originalnost i da nova tehnologija pruža nove i zanimljive mogućnosti, približavajući ono što učenici vole i u čemu su dobri (rad na računarima) sa kreativnošću, koju samo treba probuditi i potaknuti. Posebno je zanimljivo da se većina učenika odlučila na online grupni rad putem digitalne platforme Microsoft Office 365.</p>

OPIS PRAKSE	Detaljan toka aktivnosti
<p>ZAVRŠNI DIO Trajanje: 5 minuta</p>	<p>S obzirom da se radi na platformi Microsoft Office 365, učenici na Teamsu su imali priliku vidjeti radove drugih, uporediti ih, analizirati, kritički argumentirati i predložiti ocjenu. Na taj način učenici su učili jedni od drugih, shvatajući da je učenje cjeloživotni proces i da su jendi drugima motivacija i inspiracija.</p> <p>Ovakvim pristupom, ishodi učenja mogu biti presudni i za buduće profesionalno opredjeljenje učenika jer se okušaju u nečem što im je novo i zanimljivo. Učenje postaje zabava, čini ih znatiželjnim, razvijaju socijalne vještine u multikulturnom okruženju.</p> <p>Svakom učeniku sam komentirala rad, zajedno sa ostatkom odjeljenja, i argumentirano davala broj pluseva. Na taj način uče da i konstruktivnu kritiku i pohvalu prihvate kao motivaciju za daljnje razvijanje svojih sposobnosti i talenata.</p>

<p>Sugestije i preporuke za realizaciju nastavne prakse:</p>	<p>Iskoristiti prednosti online nastave i multimedijalnih alata u cilju povećavanja motivacije kod učenika za samostalno istraživanje, analiziranje i kritičko razmišljanje. Realizacija nastavne jedinice kroz projektne aktivnosti upravo to omogućuje.</p>
--	---

<p>LINKOVI I MATERIJALI:</p>	<p>Navesti korištene linkove za realizaciju nastavne prakse</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=6EfALso_aj4</p>
------------------------------	--

<p>IZVORI:</p>	<p>Navesti korištene linkove i literaturu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Učenici su samostalno istraživali i kreirali sadržaje.
----------------	--

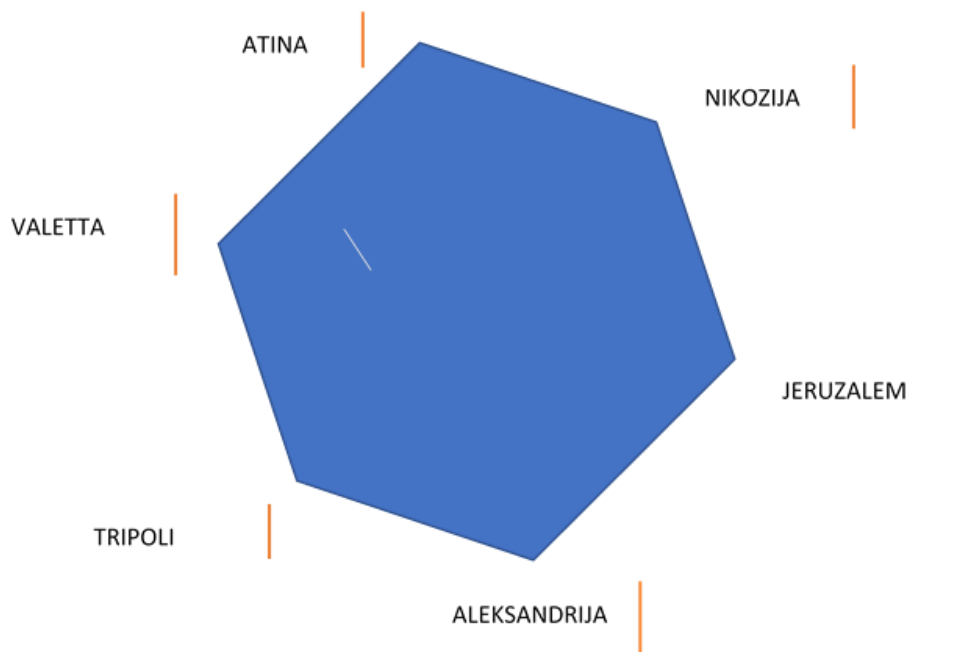
PRILOZ
I:

Slike/sheme/priručnici i sl.

„Što se zabilježi ostaje, a što se pamti iščezava“

Tako mi smokve i masline i Sinajske gore, što vidjeh, san postalo je, što mišljah java sad je. Zar vi zaista mislite da na red nećete doći, da crnu sudbinu od crnje trenutne svoje vidjet nećete? Zar ja htjedoh život svoj u blatu i u čađi, zar htjedoh sve protiv svojih draži? Ta ne postoji čovjek takav što sve zlo na kosti svoje bi naklatio, ta nije se taj rodio što je jetru rukom lijevom, a srce rukom desnom jukstapoziciji poklanjao. Prije riječi ovih i prije ovog svetog čina, trebam izvaditi vas iz tmina da vidjet mogli biste, šta se to ovdje zbiva.

- Predstavljeno kao pozorište oblika heksagona dimenzija: 918 km (Atina- Nikozija), 851,26km (Atina- Valetta), 356,13 km (Valetta-Tripoli), 1585 km (Tripoli-Aleksandrija), 507,01 km (Aleksandrija-Jeruzalem), 414,67 (Jeruzalem-Nikozija)
- Aristofanova komedija „Žabe“ – Dionis lično glumi
- Ep sa aleksandrijskog dijela pozorišta
- Kozmo- glavni lik; Sumeranin (naziv za učena čovjeka, a ne za stanovnika); njegovo ime znači: „red, ljepota u kosmičkom smislu“; on je onaj koji pamti i njega čeka bolna kazna zbog njegovih djela
- Kasiopeja je najuočljivije sazviježđe zbog svog oblika i činjenice da kroz nju prolazi Mliječni put. Shodno tome, u sazviježđu Kasiopeje se nalaze najčudnija kosmička tijela i tu su otkrivene prve supernove. Kasiopeja će pokloniti likovima koji će biti spomenuti svoje usluge, tj. Pacmanovu nebulu da bi se jedno biće moglo oživjeti.

Ako je komedija, nije zar da je i smijeh? Niti ću poludjeti od vulgarizama silnih ni od zgoda tih, koje bi, po tuđim kazanjima, trebali nekome izmamiti osmijeh i podlu misao. Budete čekali duže od mene na takav pothvat. Da hoće početi odmah, jer svaka nova rječ, što je vi ugledaste ovdje, smjelijom mi se čini. Ep stvaranja zgrade ove ovom epu u pripadnosti nije, zato čitaj, o, Ti, samo ono što treba ti, jer teško je kad za krv te mole. Broji dane većma odbrojane, jer nepostojan je ovaj svijet.

Ta je li ovo varka sve, bjankarija za vratu mu
 Kao da Poncije Pilat je, tako ga svi gledahu,
 Od trena kad nogom kroči, sve do farabuta onog,
 Egzegezu ne obeća se delati, šta mu sad je,
 In mente imade, što med zidinama ovim jeste,
 Ta flegmatična podlost, ona je stvaratelj čudesa.
 Od Lidije preko Rodosa i Lezbosa sapfijskog,
 Gledahu Dionisa, ne kaneći se bjestimanja,
 Ne mislivši o jadu smiješna govora njegova.
 Kozmo u čudu sav, baš kao i cijela Valetta,
 Otkud njega, zašto ovdje je, za ime plavog neba,
 Njima premiloga, kobno lažnoga i paćenoga.
 Što mu život satira odmah ne postati htjede,
 Kad on vidje kako hor komediju na vodi pjeva.
 U tijelu neka mu buftalmična tinjaše sila,
 Ta, ušima čuje prizvuke divljega svoga bila,
 Na ruševini aleksandrijskoj sjedi, to tišti ga,
 Duboka poput rane mlade njegova je intriga,
 Od ljutnje srce sebi stvori jedan tijesni biljeg,
 Ta, ljutnja i nervoza bolesti su atrahiranog
 Ne znade ni on tada da oštricom razrezan bit će,
 Rasno je i širi se među pukom krvoprolieće.
 Tako im onog, koji prolaznog života voda je,
 Neka sebe prohujati daju u vječne odaje.
 Kozmo poput Prometeja bješe, lakomo znavši strah,
 I jedno malo slovo može ga pretvoriti u prah.
 Zato ti sadi u bašti svojoj pijerijske ruže,
 Kuni što poživiljene biljke od tebe bit će duže.
 Prolazan pred Kozminim očima prvi je čin,
 Prema kapiji vječnoj kreću se većma otac i sin .
 Od vremena izreče se svečana abjuracija,

Sumeranine, tvoja to je abalijenacija.

Podloga vam voda jest, pustiji od Negeva bjestе.
A Negev Kozmove misli u momentu tom ne bjehu,
Tok svaki ušće svoje nađe, sakrije se pod strehu,
Delti ovoj hlada fali, jer Kozmova je ključala,
Gorčinom visokom i žarom vruga bi progutala,
Dumati o gluposti protiv nje, ta to nije grijeh,
A vani neka vidi se toliko homerski smijeh.
„Jadnog li jade i buzdovana“, kleo je flegmatik,
Neki što iznad njega sjedaše, što ga pomno sluša.
„Kad tu farsu Atina i Atlantida vidjele bi,
Luda ženska srca u grudima divljijem smirile bi.
On taj je što mornare u nemoral zaveo bješe,
Što zbog njega furiozni zapali brodove Cezar,
Zar da gledam aleatora onog što zlu je vazal?“
Dionis sa Sredozemlja u njega pogled uperi
Od hihota jakog, lisičija koža šunja mu se
Niz noge jareće, brzo on će ostati bez odjeće.
„Smij se, splačino! Okanut ćeš se kad lozu ti ja sjeć'
Budem stao; vrištati ćeš k'o kad na svijet si postajao.“
Bakho u starčevim očima same bogove vidje,
Ta, brži bješe tamo on, nego što ovamo bio je.
Komedija stanku načini, lika glavnog im nema,
Ko sa žabama igrati će se, pentekontaetije,
Kad Bakho tu nije, koga traži, ni brentija nema.
Sofoklo, Sofoklo, već otišao ti je mecena.

Ruševine pod kojim sad sjedaše oni, znate li,
To one ruine su, što nekad više od njih bjehu.
Sve mučno liku etičkome, put već za zaborav je,
Tako Aleksandrija i otac njezin odveć ko je,
Samo duboki džurh mačem ostade, mast ne blijedi,
Rana većma stara, ali krv živa i tako mlada.
Pred likom njegovim, jedan se star obelisk ukaza,
Kamo sreće puste, što Sargon Gospodar taj ne bješe
Ni Nabukodonosorom nije zvan, ko je pak to?
Utisnut u opeke glinene, klinom je živ ostao
Bio mit, žiće, uzvišen je zasigurno postao
Za ime svijeta čemernoga, koja utvara si?
Snop pruća mu brada bješe, leteći oblačić je to,
Asurbanipal na njemu stoji, dok rukama smrtnim,
Pred njime stojeći, ta on glinene pločice broji.
Najstarijih zapisa vlasnik, vladar med njima svima
Pola tijela mu nestaje, uopće noge nema.
„Lajko ozelat, Kozmo? Znaš li ti koji čovjek sam ja?“
Govori Asurbanipal, a ovaj u čudu bježi,
Ustati, pak, od straha, jada mučnoga ne mogaše,
Dionis proklet, svjetsku prevaru je spremio njima,
Sve izgledaše kao Had, k'o nepovratna dubina,
S oklijevanjem, kukanjem nećeš postići ništa
Samo poziv za nasladu divljioj razvratnici lštar.

„Zar brojat mi pomoć ti nećeš, zar sam izazivaš Had?
 Slušaj mene, nego onog što kletve diše ti za vrat!
 Ja divlji med vama svima kralj jošte jesam, živ i zdrav
 Što sahranili su me, to većma abnormalna je stvar“
 Luda podmukla, strah ga u tijelu vlastitu pije,
 Argom zakletvu loži, neki vrag u njemu se krije,
 Da li slijep posta, nikog više među njima nema.
 Ta ni vrisak iz njega, hladna nijema ravanastra.
 „Okrenut li se ne htjedneš, mač u vrat ti se zadio,
 Ninivom kunem ti se, umoren opekomeš ćeš biti.“
 Srdžbom ne mogade, silom sigurno oklijevat će.
 On zaboravi broj med Helvetiom i Lepontima,
 Smetnu s uma koji narod bješe pod aherontima.
 Najdivniji govornik med njima započe napade:
 „Ta, sigurno pitaš se ti, što med nama figurišeš,
 Rad sam odgovor ti dati, prije no kreneš proklinjat,
 Govor trudi se shvatit moj, onomad uspio nisi,
 Budućnost zna se kobna, ko korov sa knjigama pali.“
 Ko taj čovjek je, za Božije ime kad vi bi znali,
 O umu govorit zna, imade sve u svojoj glavi,
 Pod državom bješe on, ko ovdje shvatiti željaše,
 A ko smrti sebi uželjaše, Timaj pred njim stajaše.
 Ta starac što iza njega je, Timajom je zvao se.
 „Prokleti vi ste smrtnici, što nad ruinama njihovim
 Zavedeni bdijete, pameti ni u eteru ne.
 Biblioteka pod vama plače, čim iz groba skačem.
 Iz Države me izbrisaste, gorim pola vijeka,
 Plač vaš će biti, stvorit će se Peluzijska rijeka.
 Da Kritija vidi tebe, sigurno bi proklet bio,
 Tebaidu u plaču pjevao bi, uza kitaru.“
 Da Timaj ne bješe bjelobrad, mog'o bi ga savladat',
 Starost nije isto što gorčina, učila ga tad je
 To Hadova tmina; Uman biti je i boj voditi,
 Samo što boj ovaj, pokolju distancu vječnu čuva,
 Time rana dublja je, čim bol nevidjiva joj tinja.
 Uze Timaj sječivo kralja svoga, probode Kozma.
 „Iz očiju tvojih Dionis viri, živ nećeš biti sad.
 Rodit ćeš se u Sredozemlju, otkucat brzo će sat,
 Tako mi masline, izabrane u babilonski čas.“
 Kad se Kozmo k'o maslina ukaza među njima opet,
 Timaj u ruke modre njega uze, položi na dlan,
 Ubra ga i spljošti ko Septimija, zemlji se baci.
 Impetus jaki rastvori Kozma k'o Penelopin kroj.
 Od zelena soka maslinova, žiće probodeno.
 Živ Kozmo opet sad je, no međ mrtvima mu boravište.
 Ta oni svi mrtvi su, no on misli da jošte živi su.
 Dok maslina zelena bješe, ljudske sne sniti prest'o,
 Hubur u mizpahu, pokloni mu većma pravo mjesto,
 Pjevaše Sumeranin, tad on zapravo i živješe.

Sad oni Kasiopeji se zahvaljivahu, što poživjela našeg bješe junaka. Sve što u znanje sad usaditi vam se može je da ovomu ništa gore ni bolje nije od patnje one koju jeruzalemski prolazi lik. Jeruzalem zbog Ninive pati sada pa nestade Asurbanipala tamo, a ovdje ostade odveć poznati Timaj. Hvalu svog jezika Kasiopeji poklanja i muči Kozma.

Enkomij Kasiopeji

Kasiopejo, milostiva diva si,
Čula bješe, što Kozmovi su uzdasi,
Poživjela mu dušu i govor gorak,
Ta, žali što poslala ga nisi u mrak,
Onaj koji pamti Hada je vrijedan,
Kao ovaj papir ugledat će bezdan.

Etiopljanko, krvlju ovo pišem,
Samo da prije zapisa ne iščeznem.

Sviraj lutnju sada, prestan' se ruku mojih bojati,
Reci: „Kunem se da svaku misao hvatat ću svoju,
Tako mi Pr , onoga što vječna opomena ostade,
Kuni se eolskom tom prizvuku, silim mu nazovi,
Požuri riječi svoje, dok menhir postale nisu,
Ovo pozorište jest, pomjeri svojima zavjesu,
Poklekni Sumeranine, pokloni se Trasimahu,
Alba do članaka, cijelo tijelo prekrivaše,
Brada još uvijek zlatna, niz pleća mu se spuštaše.
K'o čovjek ne izgledaše, pak ukleti mrtvac je on,
Dolazak njegov miran je, ne proizvodi čak ni ton.
Suprotnost ditirambu, neoktroiranim stavom,
Degaš lene mala , stajaše on nad Kozmovom glavom
Ištar moleći, Sumeranin tijelo većma gubi,
Molbama shvaća, jadan samo sad Trasimahu služi,
„Lik iz djela djetinjstva sam tvog, strah nek tebe ne ledi,
Žilama krv nek ti ne ključa, na pijesak sad sjedi
U rukama knjigu ti imade, a sad ju imam ja,
Za trenutaka par, Kozmo, pojest će te vječna vatra,
Dumati nemoj da najljepše mjesto uglavnom je raj,
Na koricama već si, u naručje dolazi ti kraj.“
Ko rekao bi da Trasimah je buntovan toliko,
Od egzemplarnog prelazak nađe u čisto kriptično.
Nec deus intersit, nec deus intersit, pjevaju svi,
Kozmo kao rebeka, bez gudala samcijat zvuči.
Od straha njegovoga i vasiona sama huči.
Poduči nas kockanju ti, kako Horus pravi biti.
Tebi i sličnima ti, pečat dajemo, za svijet,
On pravi život pruža, drugdje jesmo samo sluge,
O sebi mišljat prestaješ, pogledat ćeš druge,
Aleksandriju pogledaj malo, nestat ćeš brže pak,
Za te druge nema, umorstvo ili toliko išrak.
Kozmo živ nije, panegirik drugima oni čine,
Niti lijevo, ni desno, on dignuti se ne može.
Dvije stotine i osamdeset tri stope nabraše,
Posejdonovim organonom batinat ga krenuše,
Ta, dušu u njemu bodu, urla u njemu busenje,

Organi izviru mu, skupljaju se k'o ordenje
 Linkejski pogled uočio ne bi broj vidnih žila,
 Za ime Olimpa, rastežu se kao sama svila.
 „Ti ne poštuješ Aleksandriju, sjediš na ruini,
 Zar zalud bjehu ti dječaćki sni, propali u ambis?
 Znanje lošim te načini, boljelo te to što sve znaš,
 A na koncu, Kozmo običnijem puku ništa da daš?“
 Trasimah kroz riječi iste, učini i organon,
 Namjesto riječi istih, ukaza se mast ključala,
 Ta, probodena bješe gornja šuplja Kozmova vena.
 Što Trasimah učinio je, Timaj većma htio je,
 Ubiti malog Sokrata, umorstvo ljepše bijaše,
 Ta, ni sitni spomen na njega, to obojica htješe.
 Na samrti većma govor ružan uputi im sikćuć',
 „Da bolji vi ste od onog k'o vam govorio bješe,
 Sad umjesto vas, s tri tući trebao me je oštrice,
 Istinit sam i pravi, moj um radi vam o glavama,
 Sokrata razočarat na onom svijetu ću, vjeruj,
 Svoju žalost i sramotu u ruke meni predaste
 On će plakati kad ja govoriti mu budem stao
 Da govornicima njeg'vim, od pića boca draža je .
 O, Sokrate, gledaj koji ljudi pod hursagom stoje,
 Dolmen od vanjština njihovih ljepše imade boje,
 Mialgija teška posrednik na sudu didaktičkom,
 To mala bol je koja moje obećanje je vama,
 Onda kad nad životima vašim nadvije se tama,
 Ima tamo onaj, što metempsihozom služiti će se.
 Donesite mi, o, vi, umnici jednu knjigu pravu
 Što sa Sokratom nju dumajući napisali bjeste,
 Kad donesete ju meni, kad ta postojana bude
 Natjerajte mene tog, doživjet ju k'o Sokrat lično.
 Što ostade, namjeni veličanstvenoj dumano je,
 Što izgorje, neka paklom mojim sad vječno postane!“
 Barut iz serpentina ide lapidarno svome cilju,
 I svaka historija hladno ispliva na površinu.
 Ne bojte se znanja, njega bit nećete uskraćeni,
 Tu je taj koji sve zna, malo nama i podijeli.
 Svitak jedan dobar već je, čist i od života bjelji,
 Zaboravljate, gledat nećete ga vijek cijeli.
 Ono što vječno je, okom golim vidjeti se ne da,
 Ni zamisliti ne možete čari sedmoga neba,
 Vječnost nije umovanje, nije ona čak ni zapis,
 Da nju je na Zemlju bacio, postali bismo ambis.
 Takva bi nas teška obuhvatila zavist, jer ipak,
 Kad vidjeli bismo istinu i tajne koje ona skriva
 Od nas ostala ne bi najmanja nuklearna sila.
 Vječnost ne pripada oku, ovome što ovdje piše,
 Nego onom zraku, kojeg uzvišeno biće diše...

Tako mi vremena i riječi ovih, što ih kao suze spustih na papirus ovaj, ne budite naivni. In mente imajte da svaka ova riječ oduzeta mi može biti ako vrijedna nije Onome, što čistom logikom se služi, Onome kojem ne treba transcendentni proces da do empirije došao bi. Kunem se onim što bitak je po sebi, što kosmos na dlanu drži, Herodot vam daruje samo misli puste, jer vidjet nećete dalje od jednoga slova. Sad ja bijah Herodot pa vam život uništih, jer o ovome mislite, ali žao mi je većma, jer morate. Tako bješe to u Aleksandriji, gdje nekada nešto veće bješe, ali i Kozmova misao velika je. Šta mogu ja s onim što ostalo je kad uveliko prošlost svakim trenutkom ogromna je. Šta dalje se zbilo sa njima, nikada nećete saznati, jer ovaj dio posljednji lično ću zapaliti. Aleksandriju jedva vidjeste vi, ali, pak, za Tripoli i Valettu velika je Helada. Nek historija u zaleđu vječnom ostane, nek pogodi ju ledeno doba, jer mučna bila bi vam sva ova slova. Koliko mene bole, vas boljet neće, jer nikad sa svjetlom dana susret riječi ove imat neće. Svako novo slovo bezvezno trati mi vrijeme, jer sad s papira čistim breme, što prvo mene boljelo je, a sad boli njega - što dušu pojelo mi je, a na papiru je samo masna pjega.

LINKOVI:

- Link 1 – https://drive.google.com/drive/folders/1ICv_rSaYqwk6X62dfXFLJCWwzTJYnSq8?usp=sharing
- Link 2 – <https://drive.google.com/drive/folders/1xpduKpakKK4dxFdrBcR7BR0Lr5Y-8XAZ?usp=sharing>
- Link 3 – <https://drive.google.com/drive/folders/1rijTn3UfJkclXDS3rTF8J7LjnM673tb3?usp=sharing>
- Link 4 - https://drive.google.com/drive/folders/1mJ5kbb6ou6wxmNPoldSvO9H_xiDv1IT?usp=sharing
- Link 5 - https://drive.google.com/drive/folders/1_m3BpjTFnYby3NFZiUv0eopVyPnXhP6s?usp=sharing
- Link 6 - <https://drive.google.com/drive/folders/1bNZPockyIOEqChheqFvsRBWUn-Ojvbkf?usp=sharing>
- Link 7 - https://drive.google.com/drive/folders/1HFGBQ_lcORas0cqT3CcqrSj1E6TQPMe?usp=sharing